

Dziennik Bałtycki

79 lat

Środa
4.12.2024

www.dziennikbałtycki.pl

Nr 282 (24 340) // Rok 79
Cena 4,80 zł (w tym 8% VAT)

Gdynska komenda policji musi szykować się do wyprowadzki? str. 3

Zmiany w segregacji śmieci. Tekstyla i odzież osobną frakcją? str. 4

Apteka dyżurna to rzeczywista potrzeba, czy stracony czas farmaceutów? str. 4

KRAJ

PiS kwestionuje powstanie raportu o Karolu Nawrockim. Według Mariusza Błaszczaka raport mogła przygotować „agencja czarnego PR-u”, ale nie na zlecenie partii **str. 7**

POMORZE CZUJĄ SIĘ OSZUKANI. PROTESTY W CAŁEJ POLSCE

Zdeterminowani rolnicy blokują drogi

Joanna Surazyńska
Kaszuby

Rolnicy na Pomorzu, jak i w wielu miejscach w Polsce, blokowali drogi i domagali się realizacji obietnic. Czują się oszukani przez rząd, który nie spełnił ich postulatów. Protesty miały na celu zwrócenie uwagi na problemy, które dotyczą nie tylko rolników, ale i całe społeczeństwo.

W Egiertowie oraz Pruszczu Gdańskim odbyły się protesty rolników, które spowodowały poważne utrudnienia m.in. na drogach krajowych nr 20 i 224. Rolnicy blokowali trasy, przechodząc przez przejścia dla pieszych, co znacząco spowolniło ruch. Akcja była częścią ogólnopolskiego protestu, mającego na celu zwrócenie uwagi na problemy polskiego rolnictwa.

Rolnicy protestowali przeciwko niewłaściwemu szacowaniu strat suszowych, opóźnieniom we wprowadzeniu definicji aktywnego rolnika oraz planowanej umowie UE-Mercosur, która ich zdaniem zagraża polskiemu rolnictwu napływem taniej, niekontrolowanej żywności z Ameryki Południowej. Krytykowali również zmniejszenie dopłat o 40 proc. i ograniczenie umorzenia podatku rolnego

Kierowcy przejeżdżający krajową 20 w Egiertowie musieli liczyć się z utrudnieniami. Rolnicy blokowali przejście dla pieszych

tylko do poszkodowanych przez klęski żywiołowe.

Grzegorz Gański, organizator protestu w Egiertowie na krajowej 20, ostrzegał przed skutkami umowy Mercosur, wskazując, że żywność z Ameryki Południowej produkowana jest z użyciem pestycydów i hormonów zakazanych w Europie. Podkreślał, że polscy rolnicy muszą spełniać surowe normy, a zalew taniej żywności z zewnątrz stanowi dla nich nieuczciwą konkurencję. Uczestnicy protestu rozdawali ulotki na ten temat.

Krytykowali także ustawę łańcuchową, która ich zdaniem bardziej szkodzi zwierzętom niż pomaga, a dodatkowo wprowadza niekorzystne zmiany dla wszystkich obywateli, również tych z miast. Jak podkreślali, ich walka nie dotyczy jedynie rolników, lecz także bezpieczeństwa żywnościowego i niezależności Polski.

- Nie chcemy utrudniać ludziom życia, ale walczymy o dobro wszystkich Polaków - zaznaczyli protestujący.

Czytaj str. 3

NATO albo nic. Ukraina nie chce innych propozycji

Resort dyplomacji Ukrainy opublikował stanowisko w sprawie gwarancji bezpieczeństwa, które mogłyby być środkiem odstraszającym przed rosyjską agresją **str. 8**

Nr ISSN 2353-6160

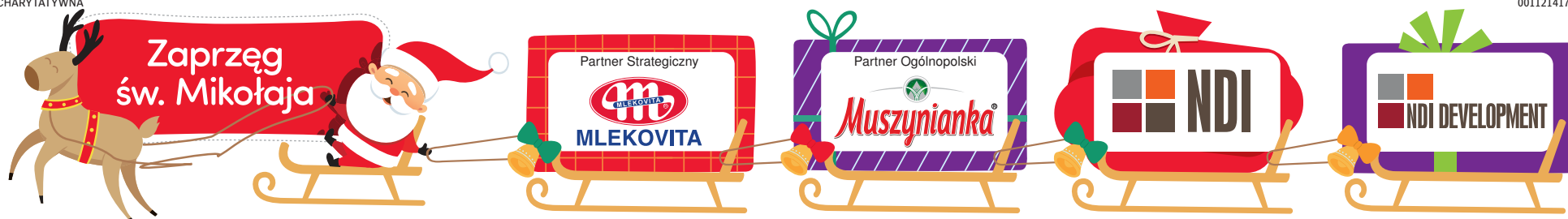
Nr indeksu 350-028

Rozmowa z prof. Robertem Zakrzewskim str. 2

AKCJA CHARYTATYWNA

0011214173

Jutro w naszej gazecie Pod paragrafem

● Kataklizmy, polityczne turbulencje, ucisk feudalny sprzyjały w przeszłości pojawianiu się charyzmatycznych religijnych szalbierzy i oszustów.

Zamów prenumeratę

Dziennik Bałtycki ☎ 58 728 08 17
bok.prenumerata@polskapress.pl
prenumerata.dziennikbałtycki.pl

W tym roku szkolnym matura będzie troszkę trudniejsza

Danuta Starzyńska-Rosiecka
i Paulina Kurek
Rozmowa

z prof. Robertem Zakrzewskim, dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Dzisiaj kończą się próbne egzaminy ósmoklasisty organizowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną, a od 5 do 17 grudnia będą próbne egzaminy maturalne. Udział szkół w tych sprawdzianach jest dobrowolny.

Dlaczego CKE zdecydowała się w tym roku przeprowadzić egzaminy próbne?

W poprzednich dwóch latach też przeprowadzaliśmy testy diagnostyczne potocznie nazywane próbną maturą. Związane to było z wprowadzaniem nowej formuły egzaminu w liceach ogólnokształcących i technikach. Przeprowadzając test diagnostyczny chcemy uspokoić uczniów i nauczycieli, dać im możliwość zobaczenia jak wygląda egzamin i dać możliwość sprawdzenia się. Wybrane szkoły zaprosiliśmy też do opracowania wyimków testu, do przeprowadzenia diagnozy, której wynik pozwoli nam zobaczyć w jakim stopniu są już przygotowani do egzaminów.

Czy to ma to związek z tym, że w tym roku matura będzie zdawana w oparciu o wymagania podstawy programowej?

Tak, po części jest to z tym związane. W tym roku szkolnym po raz pierwszy maturzyści będą zdawać egzaminy w oparciu o pełne wymagania podstawy programowej. W ostatnich latach uczniowie zdawali egzaminy w oparciu o wymagania egzaminacyjne, które wprowadzono ze względu na pandemię. Były one mocno uszczuplone

w stosunku do wymagań z podstawy. Teraz będą wymagania z podstawy programowej, ale chcę uspokoić, one też zostały „odchudzone”. Matura ze względu na zakres będzie troszkę trudniejsza. Próbnymi egzaminami chcemy pokazać uczniom, w którym kierunku mają pracować tak, by wynik matury był dla nich na tyle satysfakcjonujący, żeby osiągnęli swoje cele, na przykład dostali się na wybrany kierunek studiów.

Co konkretnie daje uczniom przystąpienie do próbnego egzaminu?

Nikt nie lubi klasówek i kartkówki, ale klasówki, kartkówki, egzaminy, są wpisane w system edukacji, bo potrzebujemy informacji zwrotnej w trakcie roku szkolnego i po danym etapie, czego i jak się nauczyliśmy, czy mamy odpowiednie umiejętności, te które rozwijaliśmy w czasie wielu lekcji. Egzamin jest też pewnego rodzaju turniejem, do którego trzeba się odpowiednio przygotować, pewne rzeczy przećwiczyć, sprawdzić np. jak mając określony czas rozłożyć na egzaminie swoje siły, by rozwiązać wszystkie zadania. Dlatego ważne jest by poddać się próbie w warunkach może niekoniecznie takich samych jak na egzaminie, ale maksymalnie zbliżonych. Warto zobaczyć, jak zachowujemy się w sytuacji egzaminacyjnej, wyciągnąć wnioski z tego, bo wiem na wynik właściwego egzaminu ma wpływ też to jak i czy tego konkretnego dnia, o konkretnej godzinie zmobilizujemy się.

W tym roku szkolnym po raz pierwszy uczniowie nie składają dwóch deklaracji dotyczących wyboru przedmiotów na egzaminie maturalnym. Składać będą ją tylko raz

Robert Zakrzewski: - Próbne egzaminy dają uczniom możliwość sprawdzenia się

- w lutym. Czy dzięki egzaminom próbnym będą mogli bardziej świadomie wybierać przedmioty egzaminacyjne? Przypuszczam, że większość maturzystów wybrała już przedmioty dodatkowe. Dla tych, którzy jeszcze nie wybrali, będzie to bodziec do podjęcia decyzji. A warto zrobić to teraz, gdyż do egzaminów pozostało niewiele czasu.

W ubiegłym tygodniu Sejm, nowelizując ustawę o systemie oświaty, zdecydował o odłożeniu o trzy lata szkolne - 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027 - warunków, by do zdania matury potrzebne było uzyskanie minimum 30 proc. punktów z egzaminu z przedmiotu dodatkowego zdawanego na poziomie rozszerzonym. Czy biorą Państwo pod uwagę możliwość rezygnacji z progu zdawalności na egzaminie z przedmiotu dodatkowego? Utrzymanie tego progu, przesunięcie wprowadzenia go, czy też likwidacja, to nie jest decyzja dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. To decyzja Sejmu inicjowana przez ministerstwo edukacji. My jesteśmy po prostu wykonawcą tego, co zostanie

uchwalone w Sejmie. Powiem - jako prorektor, którym do niedawna byłem - że liczne uczelnie same ustalają w rekrutacji na studia progi, jakie muszą przekroczyć kandydaci na studia ubiegający się o przyjęcie na dany kierunek. W przypadku obleganych kierunków albo na kierunkach, które wymagają od kandydatów bardzo wysokich umiejętności by je studiować, progi stawiane przez uczelnie są zdecydowanie wyższe niż 30 proc. Znam też przypadek studenta, który z egzaminu z przedmiotu dodatkowego miał na maturze 27 proc., który po wprowadzeniu progu 30 proc. nie zdałby matury i nie mógłby rozpocząć studiów, a dzięki brakowi tego progu rozpoczął je, rozwinął się a po 5 latach odbierał nagrodę rektora za swoje osiągnięcia naukowe.

Ta sama nowelizacja wprowadziła też do systemu egzaminów zewnętrznych egzaminatora-weryfikatora, czyli egzaminatora drugiego sprawdzania. Jak dużo egzaminatorów-weryfikatorów powinno być powołanych?

O tym, ilu spośród egzaminatorów trzeba powołać weryfikatorów będą decydować dy-

rektorzy okręgowych komisji egzaminacyjnych. To w ich gestii jest powoływanie zespołów egzaminatorów z poszczególnych przedmiotów. To oni wiedzą dokładnie na podstawie deklaracji maturzystów, ilu z nich jaki przedmiot będzie zdawać i w związku z tym, jak licznie nie duże muszą powołać zespoły egzaminatorów. Liczba egzaminatorów jest uzależniona od liczby prac, które trzeba sprawdzić, także liczba egzaminatorów-weryfikatorów będzie także uzależniona od liczby prac. Chodzi o to by zarówno egzaminator, jak i egzaminator-weryfikator mógł dobrze wykonać swoją pracę, a jednocześnie nie był za mocno obciążony.

Co roku część maturzystów, jak i absolwentów ósmych klas, po wglądzie w swoją rozwiązana pracę egzaminacyjną, decyduje się odwołać od wyniku. Czy Pana zdaniem wprowadzenie egzaminatorów-weryfikatorów zmniejszy liczbę wglądów do prac i odwołań od wyników, bo zdający będą uważać, że ich wynik jest właściwy, bo rozwiązany przez nich arkusz sprawdził też weryfikator?

Niewątpliwie dobrze jest, gdy na sprawdzoną przez egzaminatora pracę, spojrzy też druga para oczu. Jestem przekonany, że dzięki egzaminatorom - weryfikatorom pewne uchybienia techniczne czy jakieś inne uchybienia będą wyeliminowane. Jestem przekonany, że podniesie to jakość sprawdzania, bo przecież najważniejszy tutaj jest maturzysta. Chodzi o to, by dostał on wynik rzeczywiście obrazujący stan jego umiejętności i by mógł tym wynikiem posługiwać się w procesie rekrutacji. To samo dotyczy absolwentów ósmych klas. Niezależnie od wprowadzenia weryfikatorów zachowany zo-

stanie cały dotychczasowy proces odwoławczy. Zależy nam na tym, by każdy zdający miał poczucie, że dostał właściwy wynik, że jego praca została dobrze sprawdzona. Zależy nam na tym, by nikt nie czuł się pokrzywdzony.

Czy nie boi się Pan, że wprowadzenie egzaminatorów-weryfikatorów wydłuży czas oczekiwania na wyniki egzaminów?

Czas oczekiwania na wyniki nie może wydłużyć się i nie wydłuży. Harmonogram egzaminów już został ogłoszony: wiadomo, kiedy zostaną przeprowadzone egzaminy i kiedy do ich sprawdzania przystąpią egzaminatorzy. Równolegle do sprawdzania przez nich prac będą pracować egzaminatorzy-weryfikatorzy. Ich praca też jest uwzględniona w harmonogramie.

Egzaminatorzy to specjalnie przeszkoleni nauczyciele. Odbicie szkolenia nie obliguje ich jednak do podjęcia dodatkowej pracy jako egzaminator. Wykonują ją tylko chętni. Czy nie obawia się Pan, że po wprowadzeniu instytucji egzaminatora-weryfikatora może być mniej chętnych do bycia egzaminatorami, że może być ich za mało?

Na razie nie było takiej sytuacji, by zabrakło egzaminatorów. Egzaminatorzy to ludzie bardzo zaangażowani w swoją pracę, oddani swojej pracy, świadomi wagi i odpowiedzialności. Co roku, w ciągu roku organizujemy szkolenia dla egzaminatorów, ćwiczenia, żeby nie zapomnieli umiejętności kryterialnego oceniania, a tuż przed samym egzaminem prowadzimy ocenianie konkretnego arkusza. Jesteśmy spokojni. Jestem przekonany, że wszystko pójdzie gładko. PAP

DYŻURNY „DZIENNIKA BAŁTYCKIEGO”

Pracuję w dziale wydarzeń „Dziennika Bałtyckiego” i czekam na Państwa zgłoszenia pod adresem: **jacek.wiercinski@polskapress.pl**

Jacek
Wierciński

POGODA NA POMORZU

Środa

5°C
3°C

Wiatr wsch.
13 km/h

Uwaga!
Deszcz

Czwartek

4°C
1°C

Wiatr pld.-zach.
13 km/h

Uwaga!
Pochmurno

POMORZE ROLNICY BLOKUJĄ DROGI. TO SPRZECIW WOBEC IGNOROWANIA ICH POSTULATÓW

Protestują, bo czują się oszukani

Joanna Surazyńska
joanna.surazynska@polskapress.pl

Zdeterminowani rolnicy za-blokowali kluczowe drogi na Pomorzu, m.in. krajową 20. Protesty były głośnym sprzeciwem wobec ignorowania ich postulatów i poka-zały rosnącą frustrację.

We wtorek 3 grudnia odbyły się protesty rolników m.in. w Egiertowie w gminie Somonino oraz w Pruszczu Gdańskim. Kierowcy musieli uzbroić się w cierpliwość, ponieważ na drodze krajowej nr 20 z Żukowa do Kościerzyny oraz na wojewódzkiej drodze nr 224 przez Somonino do Kartuz wystąpiły poważne utrudnienia. Rolnicy blokowali trasy, przechodząc przez przejście dla pieszych, co znacząco spowolniło ruch.

Była to część ogólnopolskiej akcji, której celem jest zwrócenie uwagi na problemy polskiego rolnictwa.

- Razem z innymi rolnikami walczymy nie tylko o sprawy rolników, ale i wszystkich in-

W całym kraju, również na Pomorzu, odbyły się protesty ostrzegawcze rolników. Oczekują od rządu m.in. zablokowania umowy Mercosur

nych obywateli - mówi Grzegorz Gański, organizator protestu w Egiertowie. - Ustawy, które niedługo mają być wdrożone, będą nas wszystkich bez wyjątku dotyczyć i uprzykrzać życie. Najważniejsza - ustawa łańcuchowa - bardziej szkodzi zwierzętom niż im pomaga. Druga sprawa, czyli umowa

Mercosur, robi totalną zagładę polskiego rolnictwa. Po co modernizowaliśmy nasze gospodarstwa i wkładaliśmy tyle pieniędzy, również z ARiMR, tylko po to, żeby to wszystko teraz zlikwidować? Ustawy nie będą służyć obywatelom i klientom. Towar przywieziony z Ameryki Południowej, to po drodze

przecież ogrom pośredników, a nam zawsze powtarzano - jak najkrótsza droga od pola do stołu.

Jak podkreśla Grzegorz Gański, żywność sprowadzana z Ameryki Południowej nie jest kontrolowana. Różne pestycydy, hormony, techniki hodowli czy upraw, które są z po-

wodów zdrowotnych zabronione w Europie, także w Polsce, są dozwolone w Ameryce Południowej. Dlatego rolnicy sprzeciwiają się wobec podpisania umowy Unii Europejskiej z państwami Mercosur (Brazylia, Argentyna, Urugwaj, Paragwaj, Boliwia).

- My mamy bardzo duże obostrzenia. Żywność jest ekologiczna - mówi organizator protestu. - Zalew taniej żywności z Ameryki Południowej uderzy w polskich rolników. Taka konkurencja jest nieuczciwa. Obecnie polscy rolnicy muszą walczyć z biurokracją. Mamy więcej roboty papierkowej niż na polu czy w chlewie. Dlatego mam nadzieję, że ten protest da komuś do myślenia. Kierowcy powinni pamiętać, że walczymy dla wspólnego dobra.

Rolnicy protestowali także przeciwko niewłaściwemu szacowaniu strat spowodowanych suszą, opóźnieniom we wprowadzeniu definicji aktywnego rolnika oraz przeciwko umowie UE-Mercosur, która według nich zagraża polskiemu rolnictwu napływem taniej żywno-

ści, w tym wołowiny z Ameryki Południowej. Domagali się także realizacji obietnic dotyczących umorzenia podatku rolnego, który obecnie przysługuje jedynie poszkodowanym przez klęski żywiołowe, oraz zwracali uwagę na zmniejszenie stawek dopłat o 40 proc., co wpłynęło na ich finanse.

- Jako związek rolniczy Orka postanowiliśmy wesprzeć protest w Egiertowie - mówi Krzysztof Wons. - Zwracam się z prośbą do rządzących, ponieważ żadne postulaty, które przekazano, nie zostały zrealizowane. Czujemy się oszukani. Warto, aby całe społeczeństwo zapoznało się z ustawą łańcuchową, ponieważ nie dotyczy ona tylko rolników, ale i uderza w mieszkańców miast.

Jak podkreślają rolnicy, Polska potrzebuje swojej produkcji żywności po to, żebyśmy byli niezależni - także w sytuacji destabilizacji rynków międzynarodowych.

- Nie chcemy utrudniać ludziom życia, ale chodzi nam o dobro wszystkich Polaków - mówią protestujący.

Gdyńska komenda musi szykować się do wyprowadzki?

Łukasz Kamasz
Gdynia

Z informacji, które uzyskał „Dziennik Bałtycki”, wynika, że funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Gdyni mogą być zmuszeni do opuszczenia budynku przy ul. Portowej.

Od Wydziału Gospodarki Materiałowo-Technicznej Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku dowiedzieliśmy się, że obecnie trwa spór prawny o wydanie nieruchomości na rzecz spółki „Bergrtrans”, którą Sąd Okręgowy w Gdańsku uznał jako prawowitego właściciela nieruchomości wyrokiem z dnia 12.02.2010 roku.

- Z orzeczeniem sądu nie zgadza się Prokuratura Generalna będąca przedstawicielem

Skarbu Państwa, który jest obecnie właścicielem nieruchomości. Budynek Komendy Miejskiej Policji w Gdyni jest natomiast w trwałym zarządzie Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku, o czym świadczy wpis w Księdze Wieczystej - przekazał „Dziennikowi Bałtyckiemu” mł. asp. Piotr Pawłowski z zespołu prasowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku.

To znana w Gdyni sprawa, przypomnijmy, że spółka Bergrtrans nieruchomości przy ul. Portowej 13 straciła 70 lat temu. Została wówczas wywłaszczona. Dopiero po latach, w 2003 roku, spadkobiercy wyszli z roszczeniami o odzyskanie budynku. Jak jednak ujawnił kilka lat temu Łukasz Piesiewicz, obecnie radny miasta Gdyni, w latach 60. nierucho-

mość przy ul. Portowej została objęta Układem pomiędzy Królewskim Rządem Norweskim i Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dotyczącym likwidacji wzajemnych roszczeń finansowych.

Na terenie nieruchomości Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku prowadzi teraz wyłączone doraźne naprawy i remonty wynikające z eksploatacji budynku.

- Dużych, kompleksowych remontów czy modernizacji nie przewiduje się, zwłaszcza w kontekście sporu własnościowego - mówi „Dziennikowi Bałtyckiemu” mł. asp. Piotr Pawłowski. - Obecna lokalizacja Komendy Miejskiej Policji w Gdyni z uwagi na toczący się spór prawny jest zagrożona. Istnieje ewentualność konieczności opuszczenia budynku przez

Budynek KMP w Gdyni jest w trwałym zarządzie Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku

funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Gdyni.

Planowana jest za to budowa nowej siedziby Komendy Miejskiej Policji w Gdyni.

- Proponowane są lokalizacje wynikające z posiadania trwałego zarządu na innych nieruchomościach na terenie Gdyni lub przejście nowej

działki w trwały zarząd od samorządu - podkreślają policjanci w rozmowie z „Dziennikiem Bałtyckim”.

Aktualnie trwa weryfikacja działek należących do Skarbu Państwa pod względem technicznym oraz możliwości ich zabudowy.

©

KRÓTKO

BYTÓW

Do Łeby rowerem

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, to za kilka lat będzie można przejechać trasą rowerową z Łeby przez Łębork do Bytowa.

Formalna machina właśnie ruszyła. Samorządowcy gmin i powiatów łębskiego, bytowskiego z Łębskim Związkiem Powiatowo-Gminnym, liderem projektu, ułożyli plan działania i przygotowują list intencyjny. Wsparcie zadeklarowały Lasy Państwowe. Wspólnie planują pozyskać środki na ten cel lokalnych grup działania, w tym m.in. w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Lokalnych i MOF-u. (RG)

AKCJA CHARYTATYWNA

0311212697

ZDROWIE PACJENCI NARZEKAJĄ NA ZAMKNIĘTE NOCAMI APTEKI, FARMACEUCI NIE CHCĄ „PUSTYCH” DYŻURÓW

Apteka dyżurna pilnie poszukiwana

Radosław Konczyński
Malbork

Od wielu miesięcy, nocami, ani w dni świąteczne, nie jest czynna żadna apteka. Władzom powiatu dostaje się za to od mieszkańców. Jednak samorządy po zmianie prawa niewiele mogą...

Czy to w nocy, czy w dzień świąteczny, apteki w Malborku i powiecie malborskim są zamknięte. Tak jest od początku roku. Mieszkańcy wciąż nie przyzwyczaili się, że nie zawsze mogą biec po lek, nawet w nagłych przypadkach. Wszystko przez zmianę prawa.

Do końca 2023 roku, o każdej porze dnia i nocy w całym kraju można było znaleźć otwartą aptekę. Kto zapomniał wykupić lek, który przyjmuje regularnie, lub chciał ulżyć gorączkującemu dziecku, mógł skorzystać z dyżurującej placówki. Jednak przedstawiciele środowiska aptekarskiego zaczęli skarżyć się, że takich faktycznie potrzebujących klientów jest coraz mniej. Sprzedaż dotyczyła często produktów

nieleczniczych, które są w ciągłej sprzedaży, choćby na stacjach benzynowych. Tymczasem w aptecznym okienku w środku nocy musiał wydawać je magister farmacji.

Tzw. duża nowelizacja ustawy refundacyjnej wprowadziła szereg zmian w regulacjach funkcjonowania rynku aptecznego w Polsce. Jedną z nich są nowe zasady dyżurowania aptek. Przede wszystkim zniknęły pojęcia samych dyżurów nocnych i w dni wolne od pracy, znane od lat. Wcześniej ich harmonogram ustalały w uchwałach rady powiatu. Wyznaczone placówki musiały prawie non stop być dostępne dla mieszkańców, czego koszty w całości ponosili aptekarze.

- Podczas takiego dyżuru rzeczywiście mogło się nic nie wydarzyć. Natomiast apteka pozostawała w stałej gotowości, nawet jeśli nie przychodził do niej żaden klient. Na pewno osobom mającym problemy zdrowotne dawało to poczucie bezpieczeństwa - mówi Piotr Szwedowski, starosta malborski.

FOT. PIXABAY

Władze powiatu malborskiego formalnie ustalają dyżury aptek, ale realnie niewiele mają do powiedzenia

Wraz z nowymi przepisami nie tylko zniesiono przymus dyżurowania, ale też wprowadzono nowe definicje dyżurów aptek. Obecnie w ustawie mowa jest o „dyżurze w dzień wolny od pracy” oraz „dyżurze w porze nocnej”. W myśl tych

przepisów sobota nie jest dniem wolnym od pracy i jest traktowana jako dzień powszedni.

Za dyżur w porze nocnej uznaje się pracę apteki bez przerwy przez kolejne 2 godziny zegarowe, między godz.

19 a 23. Z kolei dyżur w dzień wolny od pracy oznacza jej pracę przez 4 godziny zegarowe w przedziale między godz. 10 a 18. W dniu wolnym od pracy łączny czas dyżurowania aptek na terenie danego powiatu musi więc wynieść 6 godzin zegarowych.

To dyżurowanie po nowemu jest finansowane przez NFZ na poziomie 3,5 proc. minimalnego wynagrodzenia za pracę, czyli za każdą godzinę dyżuru to 150,50 zł do końca grudnia 2024 roku, póki nie wzrośnie najniższa pensja. O te pieniądze może ubiegać się apteka, która została wyznaczona do dyżurowania w uchwale zarządu powiatu, ale w powiecie malborskim chętnych brak. Jak tłumaczy starosta, podmioty argumentują, że z powodu braków kadrowych nie są w stanie takiego dyżuru zapewnić. A mieszkańcy mają pretensje albo do władz miasta, albo do władz powiatu, które mogą niewiele, a właściwie - nic.

Malbork od lat nazywany jest nawet „miastem aptek” (obecnie jest ich 12), ale od początku roku nie udało się wska-

zać choćby jednej placówki, która mogłaby być otwarta dłużej w dni powszednie oraz w dni świąteczne.

- Zmiana ustawy, która zwolniła apteki z obowiązku pełnienia dyżurów, wprowadziła rozwiązanie, które jest nieskuteczne - uważa nawet starosta malborski.

Z problemem borykają się władze powiatowe w całej Polsce. Z danych pomorskiego oddziału NFZ wynika, że w naszym województwie w mniejszych ośrodkach dyżur pełni zaledwie 16 aptek. Statystycznie wypada jedna na każdy z 16 powiatów w regionie. W rzeczywistości władzom tylko 8 powiatów udało się wyznaczyć placówki dyżurujące wieczorami w dni powszednie oraz w dni wolne. Po prostu są ośrodki, gdzie na liście jest kilka takich aptek.

Aktualnie władze powiatu malborskiego przygotowują się do ustalenia dyżurów aptecznych na 2025 r. Jednak będzie to trudne bez... kolejnej nowelizacji prawa farmaceutycznego lub zmiany podejścia środowiska farmaceutycznego.

Zmiany w segregacji śmieci. Tekstylia to nowa frakcja

Maria Sowisło
Region

Od 1 stycznia 2025 roku w życie wchodzi dyrektywa unijna, zgodnie z którą tekstylia i odzież będą nową frakcją odpadów segregowanych. Nie wszystkie samorządy na Pomorzu są gotowe na taką zmianę. Nie wszystkie też poinformowały o tym mieszkańców.

Pod nazwą frakcji „tekstylii i odzież” ukryte jest wszystko to, co zostało wykonane z materiałów sztucznych lub naturalnych. Od 1 stycznia będzie to nowa frakcja, więc należy ją od mieszkańców odbierać w sposób selektywny.

- Samorządy mają pełen wachlarz sposobów na zorganizowanie takiej zbiórki - wyjaśnia prokurent w Zakładzie

Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze pod Chojnicami, Mateusz Grudziński. - Jednym z rozwiązań jest wprowadzenie raz lub dwa razy w roku zbiórki takiej, jak w przypadku gabarytów. Kolejnym może być ustawienie dodatkowych kontenerów na tekstylia. Można je także będzie przyjmować od mieszkańców w punktach selektywnej zbiórki odpadów - wylicza Grudziński, który przyznaje, że z samorządów w powiatach chojnickim i człuchowskim nie dotarła do niego informacja, w jaki sposób będzie to rozwiązane.

Do tej pory mieszkańcy Pomorza tekstylia i odzież mogli dostarczyć do punktu selektywnej zbiórki odpadów lub wrzucić do kubła ze śmieciami zmieszanymi. Teraz jednak firmy odbierające odpady

na zlecenie samorządów oczekują dodatkowej opłaty. W końcu to nowy rodzaj śmieci.

- Szacujemy, że w ZZO w Nowym Dworze tona odpadów będzie nas kosztować 600 zł. Koszt zebrania takiej ilości od mieszkańców, jak zapowiedziała nam firma, to 450 zł. Nie mamy tych pieniędzy w systemie - przyznaje wójt gminy Chojnice Zbigniew Szczepański.

Co ważne, tekstylia i odzież można samodzielnie dostarczyć do PSZOK-u. I tu jest problem. Na przykład miasto Chojnice taki punkt ma wyznaczony w Nowym Dworze przy siedzibie spółki ZZO. Miasto Człuchów z kolei w miejscowości Kiełpin. Nie każdy mieszkaniec posiada samochód lub inny środek lokomocji, którym zgromadzoną

odzież mógłby dostarczyć we wskazane miejsce. Jednym z rozwiązań, na które samorządy chcą się zdecydować, jest większa współpraca z organizacjami pozarządowymi, jak Caritas czy PCK.

Jednym z rozwiązań jest wprowadzenie raz lub dwa razy w roku zbiórki takiej, jak w przypadku gabarytów

- W naszej gminie były pojemniki PCK, ale często padały ofiarą wandalii. Ich naprawa sprawiała, że to przestało się opłacać, więc PCK się wycofało. Teraz chcemy wrócić do tej współpracy. Pomysł jest taki, żeby przy każdej z naszych 11 placówek oświato-

wych ustawić taki kontener. Gmina na siebie weźmie całodobowy monitoring, ściganie wandalii i ewentualne naprawy - wyjaśnia Zbigniew Szczepański.

Jak zapewniają nas urzędnicy z Człuchowa, mieszkańcy tego miasta od wielu lat są informowani, że tekstylia, odzież czy buty nie mogą trafiać do worków z odpadami zmieszanymi. Część zawozi je do PSZOK-u w Kiełpinie, a część korzysta z kontenerów organizacji pozarządowych.

- Przygotowujemy się także do rozbudowy naszego PSZOK-u. Pomysł jest taki, żeby ta frakcja odpadów była segregowana do ponownego użytku u nas, na miejscu. Mielibyśmy obieg zamknięty - wyjaśnia Dorota Lipska z Urzędu Miejskiego w Człuchowie, która przyznaje, że realizacja tego pomy-

słu wymaga pozyskania dofinansowania.

Wydaje się, że samorządowcy plany dotyczące wprowadzenia nowej frakcji odpadów trzymają jeszcze w tajemnicy. Nie informują swoich mieszkańców, na których obowiązek będzie ciążyć.

- Kampanię informacyjną planujemy rozpocząć w styczniu. Obecnie przygotowujemy ulotki - usłyszeliśmy w chojnickim ratuszu.

Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska w Urzędzie Miejskim w Chojnicach Łukasz Prill przyznaje, że sprawa jeszcze nie została rozwiązana.

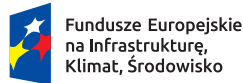
- Będziemy pewnie mieli tak jak wszyscy, czyli zbiórkę w PSZOK-u. Musimy to jednak doprecyzować. W tej kwestii trwają rozmowy - kwituje Prill.

AKCJA CHARYTATYWNA

0311213149

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Stop dla nadużyć i dalszego oszukiwania Polek i Polaków! Zmiany w programie Czyste Powietrze są konieczne

NFOŚiGW informuje, że wypłaty oraz obsługa złożonych wniosków (do 28 listopada br.) na wymianę kopciucha i termomodernizację domów realizowane są nieprzerwanie. Jednocześnie 12 grudnia br. rozpocznie się przyjmowanie wniosków w ramach programu Czyste Powietrze na terenach dotkniętych powodzią. Nowy program powróci 31 marca 2025 r.

Zatrzymaliśmy przyjmowanie nowych wniosków, bo kontynuacja obecnego programu oznaczałaby:

- jeszcze więcej oszukanych osób – obowiązkiem NFOŚiGW, jako instytucji państwowej jest ochrona Polek i Polaków przez nieuczciwymi wykonawcami
- jeszcze więcej wyłudzonych pieniędzy przez nieuczciwych beneficjentów
- mniej pieniędzy dla najbardziej potrzebujących i najbiedniejszych obywateli

Robimy reformę, bo chcemy:

- ochronić obywateli przed nieuczciwymi firmami
- uszczelnić program, tak by skończyć z dotacjami dla osób zamożnych
- uprościć i przyspieszyć obsługę wniosków i wypłat
- ocieplić polskie domy
- obniżyć rachunki za ogrzewanie w polskich domach
- ograniczyć liczbę kopciuchów
- poprawić jakość powietrza

Nie dla dalszych nadużyć w programie

- ! Rekordzista otrzymał 100 proc. dofinansowania, czyli poziom przeznaczony dla najuboższych, na kilka domów, których był właścicielem.
- ! Nieuczciwi wykonawcy zawyżali rachunki za usługi i materiały – np. liczyli za drzwi 40 tys. zł.
- ! Pośrednicy i wykonawcy wymuszali udzielanie pełnomocnictw, na mocy których otrzymywali zaliczki, nawet 65 tys. zł na swój rachunek. Gdy firma zniknęła z rynku, konieczność zwrotu dotacji spada na nieświadomego beneficjenta.
- ! Zamiast kompleksowej termomodernizacji dochodziło np. do wymiany tylko dwóch okien w nieocieplonym domu.

Kluczowe reformy w programie obejmą:

- obowiązek wypłaty zaliczki na konto celowe beneficjenta, a nie wykonawcy
- limity dotacji na poszczególne kategorie kosztów
- dotacje dla rzeczywiście najuboższych
- uzyskanie określonego standardu energetycznego w wyniku realizacji inwestycji
- uproszczenie i przyspieszenie procesu otrzymania i wypłaty dotacji
- więcej kontroli firm i beneficjentów, którzy będą przytępiani na nieuprawnionym działaniu.

Operatorzy pomogą bezpiecznie uzyskać dotacje

W systemie pojawią się operatorzy, którymi będą także gminy wspierające gospodarstwa domowe w przeprowadzeniu inwestycji od jej planowania po rozliczenie. To pomoże uniknąć zagrożeń związanych z naciągaczami i poprawi efektywność termomodernizacji, a więc da większą pewność niższych rachunków za ogrzewanie. W dalszych planach jest też lista rekomendowanych wykonawców, czyli sprawdzonych firm.

Nie zapominamy, o tych którzy nie zdążyli złożyć wniosku

Dla osób, które są w trakcie inwestycji lub ją zakończyli, przygotowujemy specjalne rozwiązanie, które uwzględni dłuższy okres kwalifikowalności kosztów oraz dopuszczalne źródła ciepła.

Po wznowieniu programu okres kwalifikowalności kosztów będzie obowiązywał od 28.05.2024 r. Takie działanie ma umożliwić składanie wniosków osobom, które nie zrobiły tego przed 28.11.2024 r., a zrealizowały inwestycję. Dodatkowo osoby, które rozpoczną prace nad inwestycjami w najbliższym czasie będą objęte tym okresem kwalifikowalności.

Wracamy z nowym programem już 31 marca 2025 roku!

Centrum Ekoinnowacji PG oficjalnie otwarte

Mateusz Tkarski
Gdańsk

Centrum Ekoinnowacji to jedna z najnowocześniejszych „zielonych” placówek w tej części Europy. Będzie prowadzić badania i pracować nad technologiami prośrodowiskowymi.

Ograniczanie skutków powodzi i suszy, odzysk surowców i energii, energetyka wiatrowa, wykorzystanie materiałów odpadów do produkcji betonu, usuwanie zanieczyszczeń z wody – to jedne z poważniejszych wyzwań współczesnego świata, a zarazem kluczowe kierunki badań, jakie będą realizowane w Centrum Ekoinnowacji Politechniki Gdańskiej.

– Ekoinnowacje to coś więcej niż technologia i nauka. To zmiana myślenia. To nowy sposób patrzenia na świat, który wymaga od nas odwagi, determinacji i konsekwencji – mówi prof. Krzysztof Wilde, rektor PG. – Wierzę, że Centrum Ekoinnowacji stanie się miejscem inspiracji i edukacji – dowodem na to, że każdy z nas ma wpływ na klimat i naszą planetę. Postawiliśmy na multidyscyplinarny cha-

rakter współpracy, angażując specjalistów z różnych dziedzin. Badania będą prowadzone przez naukowców, inżynierów oraz praktyków, co pozwoli na wypracowanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze ekologii, które będą miały realny wpływ na życie nas wszystkich.

Z Centrum Ekoinnowacji korzystać będą zarówno naukowcy i badacze, jak i studenci. W budynku jest 18 laboratoriów badawczych i komputerowych, 20 sal dydaktycznych, audytorium.

– Sercem Centrum Ekoinnowacji są laboratoria, w których naukowcy będą mogli opracowywać i rozwijać szeroko pojęte zielone technologie – mówi prof. Piotr Jaskuła, prodziekan ds. współpracy Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska. – Specjalistyczna aparatura, w jaką zostały one wyposażone, pozwoli na prowadzenie badań, będących odpowiedzią na obecnie najbardziej palące problemy związane z klimatem i ochroną środowiska.

Łączny koszt inwestycji to ok. 170 mln zł pozyskanych z dotacji ministerialnych, funduszy unijnych i środków własnych uczelni. ©

Centrum Ekoinnowacji Politechniki Gdańskiej liczy niemal 13 tys. m kw. powierzchni

KURSY WALUT

3.12.2024

Kupno/sprzedaż walut, kantor Green, tel. 58 346 0248, Wrzeszcz przy Manhattan, Dmowskiego, Grunwaldzka, Morena Carrefour, Rumia Auchan

EUR	426/432 (-)
USD	405/412 (-)
GBP	513/520 (+)
CHF	458/464 (-)

Kantor Max, Gdańsk, ul. Jagiellońska

EUR	426/432 (-)
USD	405/412 (-)
GBP	513/520 (+)
CHF	458/464 (-)

(+) wzrost ceny w stosunku do notowania poprzedniego, (-) spadek ceny w stosunku do notowania poprzedniego, (o) bez zmian

Energa-Operator i samorządy razem o ekoenergetyce

Mateusz Tkarski
Gdańsk

Ponad 200 przedstawicieli samorządów, ciepłowni oraz instytucji wspierających rozwój Pomorza wzięło udział w konferencji na temat inwestycji w energetykę przyszłości.

Konferencja „Zasilamy rozwój. Sieć, która napędza społeczność” pod patronatem i z udziałem Mieczysława Struka, marszałka województwa pomorskiego i Aleksandry Dulkiej, prezydentki Gdańsk była pierwszym z cyklu spotkań, które Energa-Operator zaadresowała do przedstawicieli miast i gmin, ciepłowni i instytucji wspierających rozwój regionu.

– Pomorze ma szansę stać się centrum energetycznym Polski i Energa-Operator będzie odgrywać w tej rewolucji ważną rolę. Rozwój sieci elektroenergetycznych jest bowiem podstawą transformacji energetycznej – powiedział Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego, otwierając konferencję. – Województwo pomorskie w swojej strategii zakłada działania poprawiające bezpieczeństwo energetyczne i rozwój odnawialnych źródeł energii, jak też wsparcie lokalnych społeczności energetycznych, takich jak klastry czy spółdzielnie energetyczne. Chcemy przeznaczać część środków europejskich na tego typu inicjatywy w gminach. Na realizacji tych zadań wszyscy skorzystamy. A ta konferencja ma szansę stać nowym otwarciem między operatorem systemu dystrybucyjnego a lokalnymi samorządami.

Obecnie do sieci Energa-Operator przyłączone są źródła odnawialne o mocy ponad 9 GW. To najwięcej spośród wszystkich spółek dystrybucyjnych w Polsce. Z wydanych już warunków przyłączenia wynika, że za 2,5 roku ta moc

Infrastruktura energetyczna jest kluczowa dla rozwoju i przyciągnięcia inwestycji

może wzrosnąć do 13,5 GW. Kolejnych prawie 6 GW mocy powstanie do 2030 r. w morskich farmach wiatrowych na Bałtyku, a w dłuższej perspektywie – także z elektrowni jądrowej. Energia z tych wielkoskalowych źródeł zostanie wprowadzona do systemu energetycznego na północy Polski, co będzie miało wpływ na sieć wysokiego napięcia Energa-Operator. Tak znaczy przyrost mocy wymaga rozbudowy sieci, pozyskiwania nowych odbiorców energii, a także współdziałania na poziomie lokalnym i regionalnym. Dlatego znaczną część konferencji poświęcono była współpracy operatora systemu dystrybucyjnego z samorządami na rzecz lokalnej transformacji energetycznej.

– Bez zaangażowania samorządów i bez wzajemnej współpracy transformacja energetyczna się nie uda. Nasze wielomiliardowe inwestycje w rozwój sieci elektroenergetycznej chcemy przeprowadzić, wsłuchując się w po-

trzeby samorządów, a jednocześnie zachęcać je do budowania samowystarczalnych społeczności energetycznych. Zależy nam, aby powstawało ich jak najwięcej. Wyspy energetyczne są nie tylko szansą na lokalną niezależność, ale poprzez maksymalną autoconsumpcję wyprodukowanej przez siebie energii z OZE przyczyniają się do poprawy pracy sieci elektroenergetycznej – mówi Karolina Lipińska, wiceprezesa Energa-Operator, inicjatorka konferencji.

Podczas spotkania zaprezentowano największy w historii Energa-Operator plan inwestycyjny w rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznych. Tylko w przyszłym roku spółka zamierza zainwe-

Województwo pomorskie w swojej strategii zakłada działania poprawiające bezpieczeństwo energetyczne i rozwój OZE

stować około 2,7 mld zł, a do roku 2031 r. – ponad 22 mld zł. Obustronna komunikacja między spółką a samorządami umożliwi właściwe zaplanowanie działań inwestycyjnych.

Szczególnie zainteresowanie wzbudził temat rozwoju energetyki prosumenckiej, w tym roli samorządów jako nowych uczestników rynku energii w tworzeniu lokalnych, samowystarczalnych wspólnot energetycznych. Miejskie czy gminne klastry energii, spółdzielnie energetyczne podłączone są do sieci operatorów systemów dystrybucyjnych na preferencyjnych warunkach, z korzyścią dla swoich mieszkańców i środowiska. Nowi uczestnicy rynku energii, jakimi są obywatelskie, lokalne społeczności energetyczne grupują producentów, prosumentów, odbiorców i magazyny energii.

Kolejne spotkania z samorządami z pozostałych oddziałów Energa-Operator zaplanowane są w przyszłym roku.

©

AKCJA CHARYTATYWNA

POLSKA i ŚWIAT

KRÓTKO

ELBLĄG

Ruszyły protesty rolników

W całym kraju rozpoczęły się protesty ostrzegawcze rolników, którzy domagają się od rządu zablokowania umowy Mercosur oraz wstrzymania Zielonego Ładu i prac nad nową wersją tzw. piątki dla zwierząt. Największy protest we wtorek rolnicy zorganizowali w Elblągu. „Jeśli rząd realnie nie będzie działał, by zablokować umowę Mercosur, to się dogadają wszystkie związki i ugrupowania rolnicze i zrobimy taki protest, że hej” - mówi przewodniczący zgromadzenia Damian Mura-

wiec. Do Kazimierzowa pod Elblągiem we wtorek przyjechało ponad 50 ciągników rolniczych, wiele z nich było udekorowanych biało-czerwonymi flagami, wiele maszyn miało przyłączone transparenty np. „Mercosur to śmierć polskiego rolnictwa”. Rolnicze protesty odbywały się we wtorek w wielu innych miejscach w kraju, m.in. w województwach śląskim, zachodniopomorskim i lubelskim. oprac. WS|PAP

SZCZECIN

Udaremniiony przemyt monet

Sześć starożytnych monet, m.in. brąz ptolemejski z II w. p.n.e. i drachmę partyjską Vardanesa (I w. n.e.), ujawnili w przesłankach ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich funkcjonariusze Krajowej Administracji Skarbowej w Szczecinie. Według deklaracji nadawcy w kopertach miały być metalowe żetony.

FOT. ZBA KAS W SZCZECINIE

LUBLIN

Zarabiali na nielegalnej migracji

Prokuratura Regionalna w Lublinie oskarżyła trzech obywateli Ukrainy o udział w grupie przestępczej ułatwiającej cudzoziemcom nielegalną migrację do Polski. Według ustaleń podejrzani wystawiali im fikcyjne dokumenty potwierdzające podjęcie tu edukacji lub pracy. Rzecznik Nadbużańskiego Oddziału SG podał, że podejrzani wystawili około

7,5 tys. takich dokumentów, przy czym 2,2 tys. pozwalało na zgodne z prawem przekraczanie granicy. Zarobili w ten sposób ok. 11 mln zł. Oskarżeni odpowiedzą również za pranie brudnych pieniędzy z przestępstwa. Podejrzany o kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą przebywa w areszcie. Grozi mu do 15 lat więzienia. oprac. WS|PAP

WILNO

Asta Skaisgirytė, doradczynie prezydenta Litwy Gitanasa Nausedy, oświadczyła, że jej kraj udzieli azylu prozachodniej prezydentce Gruzji Salome Zurbiszwili, jeśli zostanie zmuszona do opuszczenia kraju. Kadencja prezydencka Zurbiszwili kończy się 16 grudnia. Przywódczyni zadeklarowała, że nie odejdzie ze stanowiska, nawet jeśli obecny - nieuznawany przez opozycję i Zachód - parlament wybierze jej następcę.

”

Litwa zapewniłaby azyl, ale jak dotąd prezydentka Zurbiszwili dawała do zrozumienia, że pozostanie z narodem

Asta Skaisgirytė doradczynie prezydenta Litwy

PiS kwestionuje powstanie raportu o Karolu Nawrockim

oprac. Anna Nagel
Warszawa

Według szefa klubu PiS Mariusza Błaszczaka raport mógł przygotować „jakaś agencja czarnego PR-u”, ale jak zapewnił - nie na zlecenie partii.

Fragmenty anonimowego opracowania dotyczącego przeszłości prezesa Instytutu Pamięi Narodowej i byłego dyrektora Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku - Karola Nawrockiego, mający wskazywać na jego powiązania ze środowiskiem przestępczym i neonazistowskim jako pierwszy opublikował portal Onet.

Według Onetu raport ten miał trafić do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego przed decyzją, że Nawrocki będzie kandydował w wyborach prezydenckich z poparciem PiS. Nawrocki oświadczył, że raport jest „głęboką manipulacją” i połączeniem „prawd, półprawd i zupełnych kłamstw”.

„Nie ma wewnętrznego raportu ws. Karola Nawrockiego. Jest jakiś paszkwil, który gdzieś

tam jest w sieci dostępny. Paszkwil jest dlatego, że pan Karol Nawrocki świetnie wystartował” - skomentował we wtorek Błaszczak w Radiu Zet.

Według niego, Nawrocki „wzbudza pozytywne emocje, bardzo wielu ludzi przychodzi na spotkania (...), jest bardzo aktywny i daje szansę wygranej, zatrzymania tego walca, jaki przetacza się przez Polskę, walca w wykonaniu koalicji 13 grudnia”. „Dlatego oni się tak wściekają” - dodał szef klubu PiS.

Dopytywany, kto był autorem tego raportu, Błaszczak zapewniał, że nie wie i że z całą pewnością nie był zamawiany przez PiS. Dodał jednocześnie, że będzie reakcją partii na tę sytuację.

„Zostanie złożony pozew wobec polityków PO, którzy takie insynuacje przedstawiają” - oświadczył. Chodzi o polityków Koalicji Obywatelskiej: Dariusza Jońskiego i Michała Szczęrbę, którzy w poniedziałek zapowiedzieli „wielowątkową” kontrolę poselską dotyczącą przeszłości Karola Nawrockiego.

Zapowiedzieli też skierowanie m.in. wniosku do dyrektora

FOT. BEATA BUGAŁA

Władze Prawa i Sprawiedliwości zapewniają, że raport nie powstał na wewnętrzne zlecenie partii

Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku o przekazanie dokumentacji, komu udostępniane były przestrzenie Muzeum w latach 2017-2021.

Szef klubu PiS ocenił, że raport mógł przygotować „jakaś agencja czarnego PR-u”, ale nie na zlecenie PiS. Błaszczak zwracał też uwagę, że do sprawy odnosił się Nawrocki zapewniając, że są to insynuacje i kłamstwa.

Pytany, czy kierownictwo PiS weryfikowało docierające informacje o rzekomych kontaktach Nawrockiego ze światem prze-

stępczym, odparł, że z punktu widzenia PiS najważniejsze było to, że przeszedł on sprawdzenie dokonywane przez ABW i otrzymał certyfikat dostępu do informacji niejawnych na poziomie ściśle tajne.

„To było kilka lat temu, kiedy był już prezesem IPN. To są więc aktualne certyfikaty, wciąż ważne i dają gwarancje, że te insynuacje, które się pojawiają, to są paszkwile” - powiedział szef klubu PiS.

W weekend dziennikarze programu „Stan Wyjątkowy” napisali, że Nawrocki - który w młodości trenował boks - „do dziś utrzymuje zażyłe kontakty z kolegami z ringu i z bramki, mimo że część z nich to pospolici gangsterzy, sutenerzy, tudzież kibole”.

Podali, że informacje na ten temat dotarły do władz PiS, w tym do Jarosława Kaczyńskiego, jeszcze wtedy, gdy Nawrocki był jednym z typowanych kandydatów na prezydenta.

Ich zdaniem, raport powstał na zlecenie kogoś „ze środka PiS, kto chciał Nawrockiemu zaszkodzić”. PAP

Komisja śledcza do spraw afery wizowej przyjęła raport końcowy. Skieruje też zawiadomienia do prokuratury

oprac. Karolina Wrońska
Warszawa

Zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa będą dotyczyć 11 osób, w tym m.in. przez byłego szefa MSZ Zbigniewa Raua i byłego premiera Mateusza Morawieckiego.

Według komisji Zbigniew Rau nadużył udzielonych mu uprawnień, podejmując decyzję o przyjęciu koncepcji rozwoju Cen-

trum Decyzji Wizowych i Centrum Informacji Konsularnej „poprzez uferowanie ich zamieszczeniach referatów, mimo braku uzasadnienia merytorycznego, organizacyjnego i ekonomicznego takiej decyzji”.

Ponadto Rau, a także Mateusz Morawiecki i była minister rozwoju Jadwiga Emilewicz nadużyli - zdaniem komisji - swoich uprawnień i nie dopełnili obowiązków, dopuszczając do ogłoszenia, natychmiastowego wdrożenia w życie i realizacji -

bez jakiegokolwiek podstawy prawnej, nieopisanego w żadnym dokumencie - programu Poland.Business Harbour, który zakładał uproszczoną procedurę wizową dla firm, start-upów i specjalistów IT.

Komisja skieruje też zawiadomienia do prokuratury wobec byłego szefa MSWiA Mariusza Kamińskiego i byłego szefa CBA Andrzeja Stróżnego za niedopełnienie przez nich obowiązków po uzyskaniu w lipcu 2022 r. informacji o procedurze przestęp-

czym przy legalizacji pobytu cudzoziemców w MSZ.

Zarzuty prokuratorskie dotyczące płatnej protekcji w związku z przyspieszaniem procedur wizowych usłyszeli już byli wiceminister spraw zagranicznych Piotr Wawrzyk oraz jego bliski współpracownik Edgar Kobos.

Wiceszef komisji Daniel Milewski z PiS zgłosił poprawkę wraz z załącznikami, które są zdaniem odrębnym do raportu. PAP

AKCJA CHARYTATYWNA

0311224066

To jednak nie sabotaż. Światłowod w Finlandii przerwał operator koparki

oprac. Anna Nagel
Helsinki/Sztokholm

Do awarii kabla światłowodowego łączącego Finlandię ze Szwecją doszło w poniedziałek na odcinku lądowym w Finlandii.

Jak informował rzecznik szwedzkiego Urzędu ds. Poczty i Telekomunikacji Petera Ekstedta kabel został przerwany w dwóch miejscach.

Właściciel światłowodu, firma Global Connect, na swojej stronie internetowej poinformował, że doszło do poważnej awarii. Na skutek incydentu około 6 tysięcy gospodarstw domowych i 100 klientów biznesowych w Finlandii nie miało w poniedziałek dostępu do internetu.

Według wstępnych informacji fińska policja ze względu na okoliczności podejrzewała sabotaż - w połowie listopada doszło do przerywania dwóch kabli telekomunikacyjnych na Morzu Bałtyckim, łączących Litwę ze Szwecją oraz Finlandię z Niemcami. Śledztwo w spra-

6 tysięcy gospodarstw domowych i 100 klientów biznesowych w Finlandii nie miało dostępu do internetu

wie możliwego sabotażu prowadzi m.in. szwedzka prokuratura.

Jak jednak poinformowano, poniedziałkowa awaria powstała podczas prac terenowych.

„Takie rzeczy się zdarzają” - przyznał szef departamentu bezpieczeństwa fińskiego operatora telekomunikacyjnego Elisa, podkreślając, że operator nie zgłaszał usterek, ponieważ incydent nie miał poważnego wpływu na jakość świadczonych usług. PAP

NATO albo nic. Ukraina nie chce żadnych innych propozycji i umów

oprac. Karolina Wrońska
Kijów

Resort dyplomacji Ukrainy opublikował oficjalne stanowisko w sprawie możliwych gwarancji bezpieczeństwa, które mogłyby zostać uznane za środek odstraszający przed rosyjską agresją.

- Ukraina, mając za sobą gorzkie doświadczenia Memorandum Budapeszteńskiego, nie zgodzi się na żadne alternatywy lub substytuty pełnego członkostwa w NATO - oświadczyło we wtorek ukraińskie MSZ w komunikacie z okazji 30. rocznicy podpisania Memorandum w 1994 roku.

W dniu spotkania ministrów spraw zagranicznych państw Sojuszu Północnoatlantyckiego Kijów odniósł się do oczekiwań wobec części porozumienia podpisanego 30 lat temu w sprawie rezygnacji Ukrainy z arsenału nuklearnego.

„Memorandum miało być znaczącym krokiem we wzmacnianiu globalnego rozbrojenia nuklearnego i służyć

Kijów podkreśla, że wszystkie umowy ws. gwarancji bezpieczeństwa, podpisane przez Ukrainę z krajami trzecimi w 2024 roku, nie mogą zastąpić członkostwa państwa w NATO

jako przykład dla innych państw do rezygnacji z broni jądrowej. Jednak nie zapobiegło agresji Federacji Rosyjskiej, państwa posiadającego broń jądrową, na Ukrainę - państwo, które zrzekło się swojego arsenału nuklearnego” - przypomniało ministerstwo.

MSZ nazwało Memorandum „pomnikiem krótkowzroczności w podejmowaniu strategicznych decyzji dotyczących bezpieczeństwa” i podkreśliło, że

„rozwój europejskiej architektury bezpieczeństwa kosztem interesów Ukrainy, zamiast brać je pod uwagę, jest skazany na niepowodzenie”.

W ocenie władz w Kijowie tylko zaproszenie do NATO będzie „skutecznym przeciwdziałaniem rosyjskiemu szantażowi”

Główną częścią oświadczenia jest deklaracja polityczna dotycząca tego, jakie gwarancje są potencjalnie akceptowalne dla Ukrainy.

„Jesteśmy przekonani, że jedyną realną gwarancją bezpieczeństwa dla Ukrainy, a także środkiem odstraszającym przed dalszą rosyjską agresją przeciwko Ukrainie i innym państwom, jest pełne członkostwo w NATO” - napisano w komunikacie resortu dyplomacji. W dokumencie podkreślono, że Ukraina z góry odrzuca formaty alternatywne wobec akcesji do Sojuszu.

„Mając za sobą gorzkie doświadczenia Memorandum Budapeszteńskiego, nie zaakceptujemy żadnych alternatyw ani substytutów pełnego członkostwa naszego kraju w NATO” - oświadczyło MSZ w Kijowie.

Podkreślono, że wszystkie umowy ws. gwarancji bezpieczeństwa, podpisane przez Ukrainę z krajami trzecimi w 2024 roku, nie mogą zastąpić członkostwa państwa w NATO. PAP

AUTOPROMOCJA

0111220903

Choinka ZA SUROWCE WTÓRNE

Przynieś makulaturę i niepotrzebny sprzęt RTV i AGD i odbierz choinkę
Na uczestników akcji czekają atrakcje

14.12
w godz. 11-14
parking zew. PPH AMG Sp. z o.o.
Lębork, ul. Wileńska 26

UWAGA! Liczba drzewek jest ograniczona. Bez względu na ilość przyniesionych odpadów każdy z uczestników może odebrać tylko jedno drzewko. Nie przyjmujemy sprzętu wielkogabarytowego - pralki, lodówki, zamrażarki

ORGANIZATOR

Dziennik Bałtycki

PARTNERZY

Donald Trump przyleci w weekend do Europy. Pierwsza wizyta od czasu wyborów w USA

oprac. Anna Nagel
Waszyngton

Prezydent elekt USA Donald Trump uznał za zaszczyt zaproszenie i możliwość udziału w sobotniej ceremonii ponownego otwarcia w Paryżu katedry Notre Dame.

Uroczystości związane z inauguracją odremontowanej po pożarze katedry zaplanowane są na 7-8 grudnia.

„To zaszczyt ogłosić, że w sobotę wybieram się do Paryża, aby wziąć udział w ponownym otwarciu wspaniałej i historycznej katedry Notre Dame, która została w pełni odrestaurowana po niszczycielskim pożarze sprzed pięciu lat. Prezydent Emmanuel Macron wykonał wspaniałą pracę, zapewniając, że Notre Dame została przywrócona do pełnej świetności, a nawet czegoś więcej. To będzie bardzo wyjątkowy dzień dla wszystkich!” - pisał Trump w poście na swoim portalu Truth Social.

W paryskich uroczystościach zamierza uczestniczyć blisko 50 głów państw, w tym prezydentów i premierów, wśród nich prezydent Polski Andrzej Duda.

Ogromny pożar, który strawił Notre Dame, niszcząc wieżę katedry i grożąc zniszczeniem jed-

Ogromny pożar strawił Notre Dame w 2019 roku

nego z największych skarbów architektury na świecie, miał miejsce w roku 2019 w czasie pierwszej kadencji Trumpa w Białym Domu. Prezydent USA wyraził wówczas kondolencje prezydentowi Macronowi i papieżowi Franciszkowi. Zaoferował pomoc amerykańskich ekspertów w odrestaurowaniu katedry.

Agencja AP określa relacje prezydentów Trumpa i Macrona jako skomplikowane. Stosunki między politykami pogorszyły się, gdy Macron skrytykował Trumpa za kwestionowanie potrzeby istnienia NATO i amerykańskiego zaangażowania w obronny Pakt Północnoatlantycki.

„Kiedy Trump ubiegał się o reelekcję w tym roku, często

kpił z Macrona na wiecach wyborczych, naśladując jego akcent i grożąc nałożeniem wysokich cła na wino i szampan importowane do USA, jeśli Francja spróbuje opodatkować amerykańskie firmy” - zauważa AP, dodając, że po reelekcji Trumpa Macron był jednym z pierwszych światowych liderów, którzy pogratulowali mu wygranej w wyścigu do Białego Domu.

Uroczystość 7 grudnia w Paryżu będzie miała charakter świecki. 8 grudnia o godz. 10.30 odbędzie się w Notre Dame pierwsza msza święta celebrowana przez arcybiskupa Paryża Laurenta Ulricha. Na plac przed Notre Dame będą mogły wejść tylko osoby zaproszone - maksymalnie trzy tysiące. PAP

ŚWIĄTECZNE GWIAZDECZKI

Dziś w specjalnym dodatku do naszej gazety prezentujemy wszystkich uczestników akcji ŚWIĄTECZNE GWIAZDECZKI! Te pełne uroku fotografie to prawdziwa kwintesencja świątecz-

nego nastroju - uśmiechy dzieci rozgrzewają serca i przypominają, co w tym magicznym czasie jest najważniejsze: radość, miłość i wspólne chwile. Każda Gwiazdeczka ma swoją historię,

a ich zdjęcia to wyjątkowe migawki szczęścia, które sprawiają, że te święta nabierają blasku. Zachęcamy do głosowania - to od Was zależy, które z tych uśmiechów zabłyszczą najjaśniej

i zdobędą wyjątkowe nagrody! Zwycięzcy pojawią się na okładce naszej gazety, a w ogólnopolskim finale mogą wygrać 40 tysięcy na spełnienie dziecięcych marzeń!

Adam Zamżycki DBM.278

Agnes Ustinova DBM.339

Aleksander Karczewski DBM.301

Aleksander Mocarski DBM.497

Amelia Meier DBM.398

Antoni Mielczarek DBM.427

Antoni Sommerfeld DBM.352

Apolonia Przepolewska DBM.123

Ariana Munachi Egird-Aligwekwe DBM.428

Aurelia Bielawiak DBM.212

Beata Czarnowska DBM.328

Bernadetta Jasińska DBM.216

Bruno Hinc DBM.122

Bruno Patoka DBM.302

Cezary Wnuk DBM.460

Damir Mishakov DBM.322

Dominik Littwin DBM.449

Emi Nurkowska DBM.344

Franciszek Jan Bugaj DBM.345

Gabrys Gondek DBM.429

Helena Szarek DBM.303

Iwo Boyko DBM.284

Jan Winkowski DBM.88

Konstanty Stejn DBM.300

Kornel Wonsikowski DBM.481

Kornelia Słodkowska DBM.201

Kuba Sawicki-Ciszewski DBM.51

Laura i Lena Saluk DBM.172

Laura Kazmierczyk DBM.65

Laura Markowska DBM.217

Lena Różycka DBM.337

Leo Czapp DBM.382

Leon Bilodid DBM.173

Leon Czebi-Ogly DBM.430

Leon Gajewski DBM.461

Leon Szczerba DBM.174

Lilia Gorząd DBM.304

Lilia Kitzermann DBM.218

Lionel Yaustafiyev DBM.330

Livia Maria Lopes DBM.175

Maria Mocarska DBM.498

Mark Letiuk DBM.138

Mikołaj Kurzawa DBM.277

Milana Prits DBM.275

Miłosz Pagu DBM.346

Natan Lindstaedt DBM.1

Natan Mechlirski DBM.26

Nikodem Jastrzębski DBM.431

Nikodem Kin DBM.340

Olimpia Asztemborska DBM.471

Olivia Wyszecka DBM.487

Oliwia Jóźwiak DBM.305

Olivier Traczyk DBM.137

Oskar Florek DBM.136

Rafał Nojmiller DBM.329

Sara Gębal DBM.135

Sophie Żurek DBM.432

Sylwia Kapielska DBM.422

Tomasz Lewandowski DBM.61

Viktor Vozniuk DBM.2

Wojtek Pietrzak DBM.89

Zoja Brzezicka DBM.347

Zoja Szczepańska DBM.348

Alan Miłosz Kotulski DBD.324

Aleksander Gębal DBD.134

Aleksander Przybył DBD.53

Alicja Karczewska DBD.514

Alicja Szwarc DBD.206

Amelia Sarnowska DBD.54

Antoni Barański DBD.186

Antoni Fał-Czarnecki DBD.55

Antoni Pazda DBD.135

Antonina Lech DBD.77

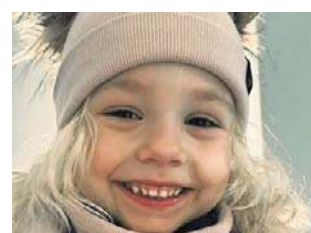
Artur Bilodid DBD.211

Aurelia Wekko DBD.386

Barbara Urbańska DBD.390

Bianka Masiul DBD.457

Cezary Wójcik DBD.136

Daniel Mosakowski DBD.137

Daniel Stepaniuk DBD.78

David Shapirko DBD.1

Dawid Bilodid DBD.213

Dmytro Yakushev DBD.138

Dominika Pstrag DBD.456

Emilia Gradowska DBD.392

Emilia Kin DBD.364

Eryk Cieszyński DBD.2

Hania Gondek DBD.79

Hubert Zamżycki DBD.428

Igor Królik DBD.3

Ivan Kosowych DBD.365

Jagoda Urbańska DBD.323

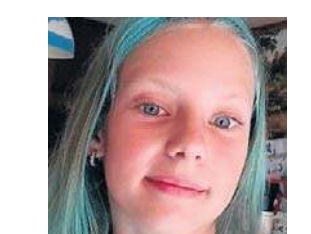
Jakub Stół DBD.187

Kacper Sobal DBD.348

Karol Banucha DBD.341

Katarzyna Banucha DBD.342

Lena Głodowska DBD.360

Leonard i Anastazja Dudek DBD.363

Liliana Lewandowska DBD.490

Maja Dzwonkowska DBD.504

Maja Harańdziak DBD.281

Maja Mikołajczak DBD.436

Marcelina i Liliana Wojciechowskie DBD.338

Marcelina Zima DBD.349

Marcin Lewandowski DBD.107

Martyna Skowronska DBD.294

Mateusz Dzwonkowski DBD.4

Melania Rompa DBD.471

Milana Prokopchuk DBD.325

Miron Bahnyuk DBD.336

Nadia Pałkiewicz DBD.531

Nela Pałkiewicz DBD.530

Nikodem Jędrzejewski DBD.246

Nikodem Kobierowski DBD.366

Nikodem Pałkiewicz DBD.532

Nikodem Wildmann DBD.472

Nikola Szymendera DBD.326

Nikolaj Bilodid DBD.212

Olivier Dąbkowski DBD.358

Oliwia Jędrzejewska DBD.247

Oliwia Prabucka DBD.350

Olivier Głodowski DBD.359

Olivier Hejka DBD.525

Patryk Łodożyński DBD.498

Pola Żurek DBD.139

Polina Kovalenko DBD.42

Sofii Krilevska DBD.282

Swiatosław Arnaut DBD.5

Szymon Woźniak DBD.80

Tomasz Markiewicz DBD.188

Wiktor Miotk DBD.506

Yeva Doroshchak DBD.219

Zlatozlava Husar DBD.403

Zofia Bartochowska DBD.237

Zofia Sommerfeld DBD.140

Zuzanna Zaremska DBD.43

Aleksander Pietkiewicz DBM.468

Alicja Sonczak DBM.27

Anastazja Kluga DBM.219

Aniela Kielarska DBM.28

Estera Nowakowska DBM.327

Florian Komościński DBM.361

Harry Graczyk DBM.306

Helen Falkiewicz DBM.433

Jan Celmer-Głowacki DBM.307

Leo Borowicki DBM.257

Leon Żurawski DBM.52

Liam Ilchuk DBM.467

Liam Sroka DBM.90

Mateusz Kulesza DBM.258

Melania Michalska DBM.308

Michał Irzyk Pietrucha DBM.3

Mikołaj Jabłoński DBM.299

Mikołaj Miotke DBM.259

Nadia Rohde DBM.457

Nikodem Czajka DBM.63

Nikodem Częścik DBM.292

Oliwier Jarek DBM.176

Roxana Zaborowska DBM.29

Sofia Barbiniahra DBM.31

Stanisław Cin DBM.53

Stanisław Pilarski DBM.66

Tymon Szelażek DBM.4

Zofia Pawlicka DBM.220

Aleksander Krzyżński DBD.6

Amelia Kamila Kasprzyk DBD.243

Amelia Kujawa DBD.391

Antoni Karabela DBD.385

Chloe Hope Wróbel DBD.245

Emilia Miotke DBD.295

Emilina Sokol DBD.189

Filip Jabłoński DBD.404

Filip Płatak DBD.283

Igor Sobczak DBD.44

Jagoda Tarasewicz DBD.327

Jan Dobosiewicz DBD.141

Jeydan Noel Kasprzyk DBD.244

Julia Studzińska-Zuber DBD.400

Kamila Zacharowska DBD.459

Liliana Pionk DBD.515

Marcel Adamczyk DBD.496

Mateusz Bogucki DBD.7

Milan Kowalski DBD.284

Natalia Rzepa DBD.416

Natalia Skrzyńska DBD.328

Oksana Sztandara DBD.452

Oliwia Kukwa DBD.142

Oliwia Nowacka DBD.435

Pola Karabela DBD.384

Pola Zawadzka DBD.106

Sara Cin DBD.45

Solomia Tkachenko DBD.104

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Timofey Hlinkin DBD.367

Tomasz Mula DBD.8

Alan Blok DBM.324

Anastazja Mechlińska DBM.134

Ignacy Góralski DBM.472

Igor Dworniak DBM.133

Kasandra Holender DBM.325

Leon Gruca DBM.482

Liliana Rychert DBM.221

Lilianna Kuczyńska DBM.362

Maja Okroj DBM.177

Maksymilian Depta DBM.273

Mia Piliponek DBM.91

Milan Fopka DBM.281

Nikolas Steinberg DBM.309

Oktawia Modrzejewska DBM.84

Oliwier Gerent DBM.478

Paulina Chelminiak DBM.310

Tymoteusz Borowicz DBM.178

Tymoteusz Lewańczyk DBM.54

Wiktor Samuliak DBM.132

Wiktoria Blok DBM.323

Amelia Fopka DBD.394

Anamika Khpal DBD.512

Anastazja Dworniak DBD.143

Daniel Stawowczyk DBD.9

Denys Samuliak DBD.144

Leon Kilichowski DBD.56

Marcel Mechliński DBD.516

Marcelina Ellwart DBD.145

Sara Holender DBD.399

Igor Kucharski DBM.400

Lucy Enoch DBM.222

Wojtek Krywult DBM.501

Amelia Węsierska DBD.25

Borys Labuda DBD.146

Łucja Toporek DBD.190

Łukasz Staszewski DBD.413

Noah Enoch DBD.285

Tomasz Staszewski DBD.414

Tymon Bartczak DBD.286

Wiktor Stefański DBD.526

Adam Kruś DBM.32

Bogdan Matiash DBM.92

Laura Minga DBM.67

Miłosz Gafka DBM.298

Piotr Kielpin DBM.68

Rozalia Blicharz DBM.488

Anhelina Matiash DBD.81

Hania Kośla DBD.287

Helena Sadowska DBD.451

Jakub Piotr Zalewski DBD.82

Julia Windorpska DBD.434

Kacper Polczyński DBD.306

Karolina Sadowska DBD.497

Lea Szlamer DBD.523

Natalia Polczyńska DBD.305

Nikita Bereznyi DBD.296

Paweł Matowicz DBD.26

Wiktoria Gafka DBD.407

Zlata Ovchar DBD.533

Zuzanna Korzeniecka DBD.507

Aniela Laskowska DBM.223

Antonina Szubert DBM.507

Apolonia Pryba DBM.55

Ignacy Glazer DBM.354

Jakub Topolewski DBM.224

Jasmina Urbanska DBM.93

Kinga Jędrzejewska DBM.379

Kuba Połom DBM.179

Maja Drobińska DBM.506

Nathan Idziak DBM.483

Nikodem Lipski DBM.56

Nikodem Żalikowski DBM.479

Nikola Parolska DBM.401

Pola Gostomska DBM.131

Roksana Pruska DBM.469

Sara Rynka DBM.500

Tymoteusz Tatarets DBM.119

Agata Warnke DBD.253

Aleksander Łyczewek DBD.433

Anastasiia Miroshnichenko DBD.288

Antoni Warnke DBD.252

Filip Chrapkowski DBD.191

Florentyna Banasiak DBD.460

Igor Szyrk DBD.419

Kacper Połom DBD.192

Lilly Łyczewek DBD.499

Łucjan Szubert DBD.535

Maria Żywicka DBD.83

Marysia Nowakowska DBD.10

Mia Radomska DBD.118

Milana Radomska DBD.119

Patryk Januszewski DBD.368

Zofia Grzenkowicz DBD.329

Zofia Jeszka DBD.473

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Zofia Żynda DBD.297

Zuzanna Gostomska DBD.147

Zuzanna Jurkiewicz DBD.220

Alicja Braciszewska DBM.341

Franciszek Kujawski DBM.69

Ignacy Puszcz DBM.294

Maja Ostrowska DBM.130

Marysia i Hania Buchholz DBM.486

Mikołaj Rogala DBM.70

Milena Czajkowska DBM.33

Olivier Charaman DBM.34

Tomasz Rycharski DBM.116

Złata Malovana DBM.94

Aleksandra Ulańska DBD.289

Barbara Zmuda Trzebiatowski DBD.319

Błażej Blank DBD.313

Gabriel Pepliński DBD.410

Ignacy Piotrowski DBD.290

Justyna Strzelecka DBD.351

Kornelia Tandecka Nowak DBD.381

Lilianna Metela DBD.148

Maciej Kujawski DBD.57

Małgorzata Wosińska DBD.46

Maria Werner DBD.437

Róża Braciszewska DBD.438

Sara Graczyk DBD.280

Wiktor Pepliński DBD.409

Antoni Lejk DBM.129

Antonina Patelczyk DBM.209

Bartek Dawidowski DBM.30

Blanka Żurawska DBM.425

Dawid Salavei DBM.321

Florian Cyrocki DBM.285

Frida Tychowska DBM.208

Hanna Warmbie DBM.121

Helena Jakubiec DBM.202

Ignacy Możdżeń DBM.71

Ignacy Ziarkowski DBM.95

Jakub Kubicz DBM.225

Jakub Zakrzewski DBM.210

Kacper Gruenberg DBM.128

Lana Tulatycka DBM.5

Leon Filippek DBM.377

Maksymilian Nowogrodzki DBM.402

Mia Czajkowska DBM.399

Mia Jurczyk DBM.462

Mia Patrzałek DBM.331

Mia Sajnok DBM.434

Michalina Książek DBM.211

Mikołaj Góra DBM.470

Natan Jacykowski DBM.423

Natan Piepiorka DBM.286

Nikodem Jaroszkiewicz DBM.272

Nikodem Went DBM.6

Oliwia Fel DBM.127

Oliwia Flizikowska DBM.378

Oliwier Sprengel DBM.381

Tola Kwela DBM.226

Tomasz Augustyniak DBM.475

Zoja i Bruno Mioduchowscy DBM.25

Zuzanna Jabłońska DBM.126

Agnieszka Formela DBD.120

Antonina Wieczorek DBD.221

Aron Kalandyk DBD.505

Bartosz Pabiasz DBD.236

Blanka Wojtkun DBD.100

Bruno Brzozowski DBD.99

Gabriela Jakowska DBD.149

Ignacy Bulik DBD.346

Justyna Słowik DBD.11

Kacper Misztal DBD.235

Klara Zaleska DBD.47

Lara Bulik DBD.347

Lena Bałajewska DBD.314

Lena Król DBD.215

Liliana Klinder DBD.380

Maciej Dubiński DBD.74

Maksymilian Piankowski DBD.362

Maria Ziółko DBD.318

Michaela Suhecka DBD.311

Mikołaj Dubiński DBD.75

Mikołaj Skrzyniarz DBD.291

Milan Suhecki DBD.312

Nikodem Bałajewski DBD.315

Nikodem Sajnok DBD.439

Oliwier Klinder DBD.379

Sebastian Formela DBD.121

Szymon Pieczykolan DBD.101

Tymon Piankowski DBD.361

Wiktoria Król DBD.214

Zofia Graban DBD.491

Zuzanna Bednarska DBD.150

Zuzanna Lejk DBD.405

Adrian Bronk DBM.7

Adrianna Hinz DBM.356

Aleksander Czuj DBM.180

Aby zagłosować, wyślij na nr 7303 SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Amelia Strojek DBM.8

Anieli Drewa DBM.260

Antoni Bąk DBM.125

Antoni Pereira DBM.489

Artur Szwaba DBM.295

Eliza Skrzypkowska DBM.227

Faustyna Stolec DBM.35

Filip Ligmanowski DBM.9

Gabriel Gutowski DBM.57

Gabriel Hildebrandt DBM.403

Hanna Formela DBM.311

Helena Linstedt DBM.96

Ignacy Andrzejak DBM.261

Julia Kuchta DBM.357

Julianna Paweł DBM.228

Kacper Brzeski DBM.229

Klara Zakrzewska DBM.230

Konrad Formela DBM.10

Laura Bulczak DBM.231

Leon Kleba DBM.11

Lili Sobolewska DBM.58

Luisa Kielpin DBM.404

Maja Konwerska DBM.36

Maksymilian Treder DBM.12

Marcel Dejk DBM.358

Marcelina Gogolińska DBM.232

Michalina Purol DBM.252

Nastia Byczkowska DBM.13

Olivia Brzeziak DBM.405

Oliwia Kumirska DBM.350

Olivier Domarus DBM.97

Olivier Poświata DBM.233

Oskar Gosz DBM.262

Paulina Socha DBM.505

Pola Rompa DBM.181

Róża Górecka DBM.234

Szymon Kocur DBM.383

Tadeusz Klejna DBM.463

Teodor Amadeusz Gorlikowski DBM.332

Teodor Wiśniewski DBM.64

Tymoteusz Treder DBM.14

Wiktoria Ejankowska DBM.235

Wojciech Grzenkowicz DBM.256

Alan Wiśniewski DBD.38

Amelia Nieczyporowska DBD.12

Amelia Wika DBD.193

Ammy Gruszka DBD.330

Anieli Szwaba DBD.397

Antoni Ludwig DBD.178

Antonina Bartelik DBD.292

Brajan Wenta DBD.369

Bruno Wiśniewski DBD.105

Emilia Drywa DBD.310

Faustyna Młyńska DBD.440

Franciszek Bistróń-Toperek DBD.40

Franciszek Drywa DBD.309

Hanna Mushtaq DBD.256

Izabela Kaszuba DBD.536

Izabela Strzyżewska DBD.467

Jagoda Górecka DBD.257

Jonatan Bielicki DBD.27

Julia Ludwig DBD.176

Julian Heldt DBD.370

Kirill Melnyk DBD.194

Konrad Riegel DBD.172

Lena Żołnowska DBD.258

Liliana Lis DBD.495

Maja Kurek DBD.72

Marcel Skorowski DBD.151

Michalina Ludwig DBD.177

Nadia Kuchta DBD.69

Oliwier Plichta DBD.298

Patrycja Agnieszka Riegel DBD.173

Pola Dąbkowska DBD.259

Pola Kleba DBD.48

Raisa Bistróń-Toperek DBD.39

Robert Riegel DBD.171

Wiktoria Szymichowska DBD.13

Adrian Kempa DBM.376

Alan Woźniak DBM.37

Aleksander Gransicki DBM.406

Aleksandra Dullak DBM.153

Aleksandra Pasternak DBM.73

Anielka Data DBM.98

Cezary Marcinkiewicz DBM.182

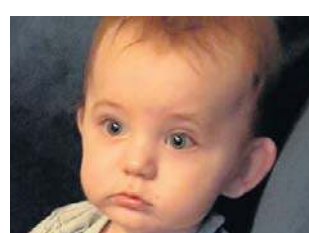
Jakub Kobus DBM.183

Jan Prądziński DBM.166

Julia Skwierawska DBM.407

Julian Malinowski DBM.251

Klara Drewczyńska DBM.236

Konrad Czaja DBM.435

Liliana Stroczo DBM.333

Maja Cieślak DBM.280

Maja Jakubowska DBM.490

Maja Ronkowska DBM.366

Milena Liedtke DBM.359

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Milena Marta Łukowska DBM.152

Natan Krawczyk DBM.473

Nela Okoniewsk DBM.397

Nikodem Szwarz DBM.254

Olivier Cierach DBM.409

Pola Łukiewicz DBM.151

Tymoteusz Ittrich DBM.480

Zofia Stosik DBM.150

Aleksander Kuśpa DBD.420

Alex Kobus DBD.396

Anastazja Piekarska DBD.28

Anna Święćkowska DBD.23

Apolonia Linda DBD.238

Aurelia Potapczuk DBD.209

Dorian Jankowski DBD.453

Emilia Helta DBD.210

Hanna Linstedt DBD.152

Hubert Datta DBD.84

Iga Dąbrowska DBD.260

Julia Nikel DBD.70

Kinga Cieślak DBD.393

Konrad Rokowski DBD.488

Ksawier Rolbiecki DBD.261

Laura Jajdzewska DBD.153

Laura Rybakowska DBD.474

Lena Czerwonka DBD.475

Lenka Sabisz DBD.68

Maja Kozikowska DBD.485

Maja Walk DBD.195

Marcel Sabisz DBD.67

Marcelina Cieślak DBD.441

Mateusz Dziemiński DBD.449

Mia Klawikowska DBD.352

Michalina Niklas DBD.196

Mikołaj Bendiks DBD.317

Nadia Kropidłowska DBD.308

Nikodem Kropidłowski DBD.307

Róża Gransicka DBD.468

Szymon Bielawa DBD.353

Tobiasz Dziemiński DBD.448

Tymon Rożek DBD.29

Wiktoria Świeczkowska DBD.30

Adaś Król DBM.62

Adaś Posim DBM.184

Aleksander Bieliński DBM.282

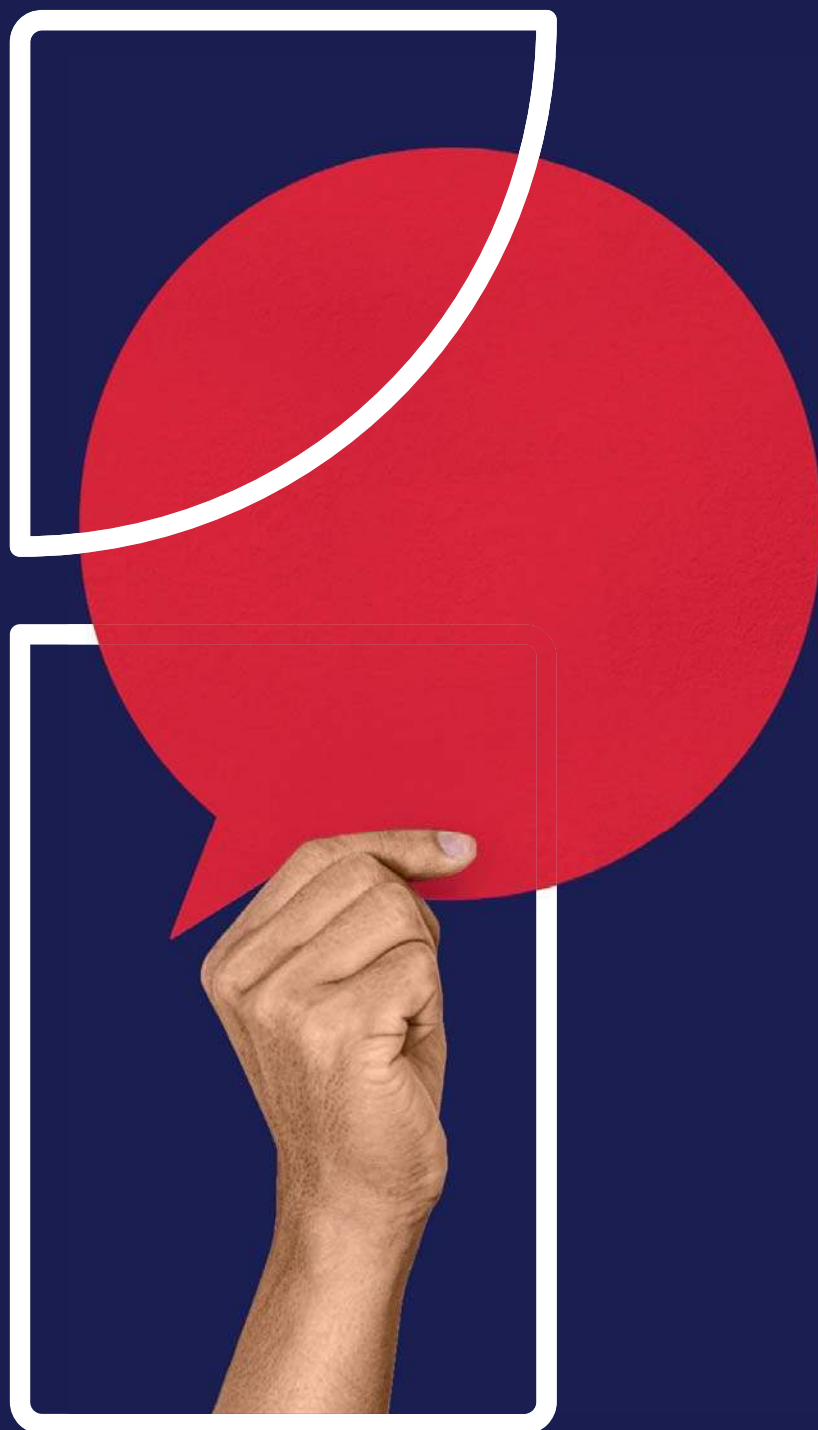
Aleksander Pík DBM.237

Amanda Chodowska DBM.454

Aby oddać głos
wyślij na nr **7303** SMS
o treści
wskazanej
przy nazwisku dziecka
(koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

iSkanuj kod
i przenieś się
na www.i.pl

informacje
ze świata,
z kraju
i Opinie

i Zobacz

i.PL

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Nikol Volchkova DBD.108

Olek Laskowski DBD.263

Oliwier Gryń DBD.249

Oliwier Grzelewski DBD.511

Szymon Gryń DBD.250

Wojciech Czachorowski DBD.273

Zosia Kwiatkowska DBD.519

Zuzanna Gryń DBD.248

Zuzanna Nowicka DBD.15

Zuzanna Szczurko DBD.222

Aleksandra Kreft DBM.148

Anastazja Strama DBM.147

Cezary Bładowski DBM.146

Ignacy Sawicz DBM.271

Inga Kopytko DBM.452

Jakub Szarkiel DBM.395

Karol Kurkiewicz DBM.214

Kornelia Długowska DBM.312

Laura i Mia Matolicz DBM.360

Laura Sawicz DBM.270

Liwia Kołodziej DBM.145

Magdalena Szady DBM.503

Maksymilian Słowi DBM.144

Małgorzata Gillmeister DBM.364

Mikołaj Labuda DBM.241

Mikołaj Szwabach DBM.165

Milena Latkowska DBM.83

Miłosz Miklaszewicz DBM.438

Nadia Krakiewicz DBM.499

Nela Salankiewicz DBM.410

Nikodem Koral DBM.59

Nikolas Nagel DBM.143

Pola Jabłońska DBM.320

Pola Opanasenko DBM.101

Róża Twardowska DBM.102

Tymon Kikhia DBM.380

Zuzanna Jankowska DBM.313

Alicja Środa DBD.201

Antoni Węska DBD.337

Apolonia Piwka DBD.387

Bianka Zysk DBD.450

Felicia Klein DBD.481

Filip Marczak-Staniecki DBD.155

Hanna Bładowska DBD.241

Jakub Formela DBD.156

Janek Piekut DBD.444

Julia Szarkiel DBD.482

Aby oddać głos
wyślij na nr **7303** SMS
o treści
wskazanej
przy nazwisku dziecka
(koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Lena Piwka DBD.388

Liliana Matolicz DBD.24

Luiza Sychta DBD.509

Maciej Kalisz DBD.223

Maja Frochlich DBD.158

Maria Dudzik DBD.87

Michał Konieczny DBD.88

Oliwier Czerniak DBD.421

Oskar Drozdowski DBD.372

Stanisław Bładowski DBD.242

Aleksander Stodur DBM.103

Alicja Ananiew DBM.464

Anastazja Dauksyz DBM.384

Antoni Bulski DBM.170

Florian Szychalewski DBM.288

Franciszek Krajutowicz DBM.439

Ignacy Belzyt DBM.142

Ignacy Stanisław Krajewski DBM.496

Jan Staszyński DBM.104

Katarzyna Jeżewska DBM.411

Maja Kubik DBM.264

Maja Mach DBM.477

Maja Molenda DBM.38

Maksymilian Rewinski DBM.242

Nataniel Bajek DBM.491

Olivier Kosior DBM.289

Szymon Preuss DBM.365

Tymoteusz Ciszewicz DBM.105

Wiktor Karaś DBM.106

Wiktor Kuligowski DBM.107

Wojciech Konarzewski DBM.355

Alan Kosmański DBD.49

Alan Rewinski DBD.322

Anastazja Kotuła DBD.202

Błażej Dworczak DBD.203

Cezary Nowak DBD.354

Emilia Olszewska DBD.417

Filip Kosior DBD.332

Gabriel Trawiński DBD.300

Julia Jeleń DBD.445

Maja Szczodrowska DBD.59

Mikołaj Rzepczyński DBD.301

Oliwia Mariankowska DBD.204

Sandra Nadworna DBD.302

Tadeusz Krzysztof Petlarski DBD.32

Weronika Rewinska DBD.321

Zara Zawalova DBD.264

Brayan Grabowski DBM.39

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Dominik Elias DBM.141

Eliza Purcelewska DBM.140

Igor Wójcik DBM.108

Jakub Dombrowski DBM.508

Lena Gierszewska DBM.351

Leon Kropidłowski DBM.17

Mikołaj Molda DBM.243

Nicol Wiśniewska DBM.314

Wojciech Żuchowski DBM.169

Zuzanna Kolera DBM.412

Zuzanna Zierikowska DBM.40

Antonina Palczewska DBD.527

Daria Marynik DBD.89

Julia Pagowska DBD.234

Laura Kozłowska DBD.265

Oliwier Rucki DBD.422

Zosia Pagowska DBD.320

Anastazja Stankiewicz DBM.492

Antoni Drzeżdżon DBM.139

Błażej Matejewski DBM.265

Florian Bogusz DBM.244

Hania Ołowiak DBM.189

Iga Łapińska DBM.343

Julia Smaha DBM.334

Laura Formella DBM.120

Michał Bemka DBM.82

Michalina Sobolewska DBM.164

Mikołaj Bianga DBM.424

Remigiusz Białk DBM.504

Rita Baring DBM.109

Timofiej Kseniuk DBM.484

Urszula Jakubowska DBM.290

Vittoria Bouchachi DBM.41

Alexander Millak DBD.216

Anna Stefan DBD.477

Franciszek Szymański DBD.266

Jakub Liedr DBD.382

Joanna Hebel DBD.343

Krystian Liedr DBD.383

Kuba Jeka DBD.373

Lilianna Zaniewska DBD.205

Maja Huniewicz DBD.76

Marcelina Łapka DBD.333

Marek Zieliński DBD.521

Maria Zielińska DBD.522

Miłosz Mędrycki DBD.168

Nicole Millak DBD.217

Oskar Chmielarz DBD.50

Paulinka Szornak DBM.279

Agata Gwizdała DBM.315

Alan Prabucki DBM.453

Antoni Freda DBM.110

Antoni Kleinowski DBM.342

Antoni Pałkowski DBM.200

Ayonti Sarker DBM.316

Blanca Frankowska DBM.86

Cezary Kwiczor DBM.167

Damiir Lyska DBM.367

Dorota Sobczyk DBM.111

Fabian Deliński DBM.353

Feliks Hapoński DBM.421

Franciszek Kmiec DBM.163

Hanna Lemke DBM.162

Igor Ciemka DBM.335

Inez Mokwa DBM.385

Irena Radziejewska DBM.450

Jagoda Kosiedowska DBM.465

Jagoda Linke DBM.502

Jakub Bruździński DBM.112

Jakub Grzywacz DBM.161

Jakub Wismulek-Komin DBM.413

Jan Chraca DBM.113

Kasandra Brzozowska DBM.493

Kornel Dulak DBM.245

Krzysztof Węsierski DBM.85

Laura Szwoch DBM.114

Leon Bujak DBM.476

Leon Dobrowolski DBM.392

Liliana Kruczkowska DBM.18

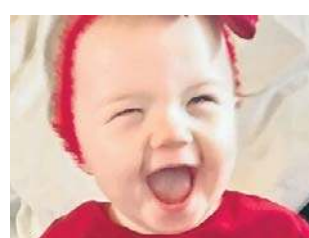
Lilianna Wiwatowska DBM.386

Liwia Zyntek DBM.393

Lorianna Kerlin DBM.387

Luna Warkocka-Stiwe DBM.368

Mateusz Sierocki DBM.388

Mikołaj Domachowski DBM.446

Mikołaj Kotowski DBM.255

Milan Maciaś DBM.369

Miłosz Kwaśniewski DBM.266

Miłosz Sroka DBM.42

Nikodem Stormowski DBM.191

Nikodem Żurawski DBM.317

Noemi Mąkosa DBM.246

Oliwia Lewandowska DBM.291

Oliwier Piepiórka DBM.19

Oliwier Wanta DBM.389

Aby oddać głos
wyślij na nr **7303** SMS
o treści
wskazanej
przy nazwisku dziecka
(koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Stanisław Lipiński

DBM.394

Tomasz Mokwinski

DBM.494

Tymon Dąbrowski

DBM.370

Tymon Milewski

DBM.87

Tymon Zaremba

DBM.349

Viktoria Jasinska

DBM.440

Zofia Klejna

DBM.371

Zuzanna Łeppek

DBM.415

Zuzanna Sikorska

DBM.372

Agata Borchardt

DBD.303

Agata Czaja

DBD.274

Alan Bulczak

DBD.60

Antoni i Amelia Bronk

DBD.344

Antonina Chilewska

DBD.164

Bartosz Humięcki

DBD.21

Blanka Szwoch

DBD.98

Dominik Kordecki

DBD.160

Dominika Dąbrowska

DBD.90

Dorota Noga

DBD.461

Eliza Sroka

DBD.33

Emilia Kowalska

DBD.429

Franek Kwaśniewski

DBD.304

Hubert Kasicki

DBD.355

Iga Januszewska

DBD.51

Igor Greca

DBD.267

Inez Sikorska

DBD.61

Jakub Chyła

DBD.529

Jan Bednarz

DBD.161

Julka Szwart

DBD.162

Ksawery Konkol

DBD.123

Ksawier Sobiecki

DBD.207

Lena Dietrich

DBD.340

Lena Kellas

DBD.124

Lena Kinowska

DBD.165

Lena Zaborowska

DBD.466

Maja Dąbkowska

DBD.345

Maja Daniello

DBD.395

Marcel El Araj

DBD.91

Marcel Kowitz

DBD.484

Marcelina Rajska

DBD.462

Marika Manuszewska

DBD.500

Milan Polczyński

DBD.503

Mirasław Pekh

DBD.34

Nadia Kalkowska

DBD.62

Nadia Nejranowska

DBD.501

Nela Borkowska

DBD.446

Nikodem Kowalski

DBD.430

Nina i Milan Suwałscy

DBD.470

Paula Pawlikowska DBD.103

Piotr Zaborowski DBD.465

Pola Troka DBD.423

Remigiusz Czubek DBD.374

Roksana Schroeder DBD.125

Sulina Rocławska DBD.334

Szymon Dietrich DBD.339

Vivien Klajnert DBD.63

Wiktor Chyła DBD.528

Zuzanna Beyer DBD.126

Zuzanna Dawidowska DBD.406

Zuzanna i Oliwia Ossowsky DBD.163

Zuzia Żołądek DBD.269

Alicja Sulich DBM.192

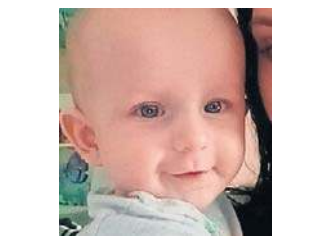
Emilia Woehl DBM.448

Julia Plachta DBM.79

Leon Bączkowski DBM.20

Teodor Kozłowski DBM.74

Zuzanna Faltynowska DBM.48

Amelia Gajcy DBD.35

Ernest Gajcy DBD.73

Fabian Faltynowski DBD.115

Fabian Lipiński DBD.230

Hubert Mikucki DBD.92

Julia Faltynowska DBD.114

Liliana Zielińska DBD.357

Marcel Zawadzki DBD.127

Natan Faltynowski DBD.113

Piotr Faltynowski DBD.112

Pola Zielińska DBD.270

Sebastian Tur DBD.231

Alicja Sabiecka DBM.49

Dorian Ornass DBM.416

Emilka Gapska DBM.296

Emilka Wolff DBM.274

Ewa Boldt DBM.159

Franciszek Aleksander Gliniecki DBM.247

Franciszek Piernicki DBM.458

Gracjan Kalduriski DBM.474

Grzegorz Kamiński DBM.213

Iga Belzyt DBM.21

Jasmina Benkirane DBM.75

Jasmina Stankiewicz DBM.326

Julia Splawska DBM.338

Karolina Zgubieńska DBM.203

Kevin Trojak DBM.373

Kornel Dembek DBM.193

Laura Lipowska DBM.50

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Laura Steinke DBM.276

Lena Domachowska DBM.441

Lena i Laura Sumowskie DBM.426

Lena Rybacka DBM.336

Leon Dietrich DBM.267

Lia Szarafin DBM.442

Lilianna Rajch DBM.78

Lilianna Wodzisławska DBM.268

Łucja Szarmach DBM.117

Luiza Szarmach DBM.118

Maja Ryngwelska DBM.447

Maksymilian Buchholz DBM.443

Michał Goliński DBM.204

Michalina Chirążewska DBM.444

Milan Niemczyk DBM.466

Nadia Kszczot DBM.297

Nadia Miklasiewicz DBM.168

Natalia Chojińska DBM.76

Nikodem Piotrowski DBM.495

Nikodem Wasielewski DBM.445

Oliwia Orzechowska DBM.158

Oliwia Pielecka DBM.194

Pola Hennig DBM.77

Sebastian Parka DBM.396

Stanisław Stojalowski DBM.374

Teodor Struczyński DBM.390

Tymon Sierocki DBM.451

Zofia Rużala DBM.417

Zofia Średzińska DBM.157

Zosia Fierke DBM.248

Adam Kriesel DBD.487

Amelia Kielbratowska DBD.335

Antoni Brzózkowski DBD.224

Antoni Pustkowski DBD.128

Antoni Szumała DBD.478

Blanka Wąsowska DBD.52

Brayan Ryngwelski DBD.520

Daniel Niemczyk DBD.502

Dariusz Górski DBD.240

Fabian Chojnacki DBD.518

Filip Ludwikowski DBD.278

Filip Stryj DBD.458

Gracjan Fierke DBD.375

Hubert Tobolski DBD.64

Iga Buwała DBD.16

Jakub Anders DBD.228

Wiktoria Anders DBD.229

Jonasz Zeglarski DBD.179

Julka Grota DBD.93

Katarzyna Boldt DBD.169

Kornelia Smeja DBD.180

Lili Piernicka DBD.524

Liwia Tomaszewska DBD.463

Maja Boldt DBD.170

Maja Bukowska DBD.185

Maja Hennig DBD.432

Maja Parka DBD.486

Maks Lipowski DBD.110

Maksym Maciejewski DBD.129

Małgorzata Górską DBD.239

Marcelina Pietrzak DBD.271

Maria Gapska DBD.411

Michał Belzyt DBD.17

Milena Dettlaff DBD.181

Nadia Cejrowska DBD.36

Nel Piechowska DBD.534

Pola i Blanka Hałas DBD.37

Rozalia Goll DBD.233

Sandra Sabiecka DBD.116

Stanisław Byzdra DBD.275

Tobiasz Kszczot DBD.398

Vanessa Hinz DBD.447

Viktoria Golińska DBD.225

Jakub Smagała DBD.454

Wiktoria Górską DBD.479

Wiktoria Sabiecka DBD.117

Zofia Noga DBD.166

Zosia Rybus DBD.277

Zosia Stryj DBD.424

Zuzanna Gapska DBD.412

Zuzanna Gliniecka DBD.130

Zuzanna Skonieczna DBD.510

Alan Wyrzykowski DBM.22

Amelia Polaszek DBM.318

Denis Miotk DBM.195

Franciszek Jackowski DBM.249

Inez Klas-Burda DBM.319

Jan Kuźdzał DBM.269

Kacper Lietzau DBM.43

Klementyna Aurelia Buśko DBM.391

Laura Kwidzyńska DBM.196

Laura Szotrowska DBM.156

Laura Wasilka DBM.155

Lena Wróblewska DBM.283

Leon Kozłowski DBM.418

Liliana Krauza DBM.205

Aby zagłosować, wyślij na nr **7303** SMS o treści podanej przy nazwisku dziecka (koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Dziennik Bałtycki
Środa, 4.12.2024

Lilianna Hebel DBM.154

Łucja Mrzygłód DBM.199

Luiza Radtke DBM.115

Maciej Bianga DBM.279

Maja Minga DBM.456

Maja Wilma DBM.44

Maksymilian Schreiber DBM.197

Marcel Dopke DBM.23

Marcel Knichinicki DBM.375

Miłosz Żywicki DBM.253

Natan Browarczyk DBM.198

Natan Pawlikowski DBM.46

Nikodem Czerkowski DBM.24

Pola Pestilenc DBM.206

Sara Markwald DBM.414

Seweryn i Oliwier Kowalewscy DBM.80

Solomiia Piatkivska DBM.293

Stanisław Meyer DBM.47

Tymon Herta DBM.419

Tymoteusz Baran DBM.420

Zofia Dampc DBM.60

Zuzanna Florczyk DBM.45

Aaron Pionk DBD.18

Alan Wróblewski DBD.401

Aleksander Hebel DBD.182

Amelia Minga DBD.489

Amelia Terepka DBD.94

Amelia Żywicka DBD.65

Anna Rompca DBD.131

Antoni Czekaj DBD.95

Antoni Piotrowski DBD.232

Antonina Maj DBD.418

Cezary Płoczek DBD.254

Damian Kempa DBD.431

Emilia Bianga DBD.415

Filip Markwałt DBD.464

Gabriel Hewelt DBD.356

Ignacy Hewelt DBD.19

Ignacy Placzek DBD.66

Igor Dereżkiewicz DBD.378

Kacper Byczyński DBD.402

Kinga Grubba DBD.183

Kira Maistrishena DBD.174

Krystian Wilma DBD.109

Lena Lea Wałęga DBD.455

Lena Murawska DBD.316

Lena Niemtz DBD.480

Aby oddać głos
wyślij na nr **7303** SMS
o treści
wskazanej
przy nazwisku dziecka
(koszt SMS-a: 3,69 zł z VAT)

Antonina Karwacka DBM.238

Fabian Pająk DBM.207

Igor Borowski DBM.15

Kornel Lessner-Leśniakowski DBM.436

Lilianna Szpryngiel DBM.185

Milena Gryń DBM.186

Nel Miązek DBM.363

Nela Rakowska DBM.187

Nikodem Mędryk DBM.99

Nikodem Zalewski DBM.100

Olivia Orlikowska DBM.171

Oliwier Dolinski DBM.149

Oliwier Gackowski DBM.287

Pola Cendrowska DBM.263

Róża Zakrzewska DBM.16

Staś Jeżewski DBM.437

Wiktoria Mondzinska DBM.188

Wiktoria Węglińska DBM.240

Agata Kwiatkowska DBD.14

Amelia Orlikowska DBD.208

Bartek Posim DBD.198

Bruno Chruściński DBD.371

Filip Bieliński DBD.408

Franciszek Gutowski DBD.276

Igor Wiertel DBD.41

Julian Świąder DBD.442

Kacper Móravski DBD.122

Kamila Stosik DBD.58

Kewin Barański DBD.71

Krystian Tul DBD.494

Laura Gryń DBD.251

Lena Zieleniak DBD.199

Lilianka Martynowska DBD.476

Lubert Dąbrowski DBD.513

Maja Wiertel DBD.22

Marcel Waga DBD.492

Marcel Zalewski DBD.85

Maria Pachnik DBD.331

Michalina Płatek DBD.154

Mikołaj Kowalczyk DBD.262

Monika Wasząnik DBD.86

Nadia Serocka DBD.31

Nadia Waga DBD.493

Nadia Wojtowicz DBD.517

Natalia Czerechowicz DBD.508

Nelka Pawelczak DBD.167

Nikodem Cendrowski DBD.443

Nikodem Laszkowski DBD.200

Lena Plocek DBD.255

Leon Meyer DBD.111

Liliana Klein DBD.96

Lilianna Krause DBD.132

Maja Waczowska DBD.97

Marcel Dereżkiewicz DBD.376

Marcelina Krauza DBD.226

Marcelina Stenka DBD.20

Mariusz Maistrishena DBD.175

Mikołaj Dereżkiewicz DBD.377

Nikodem Minga DBD.483

Sara Plotzka DBD.227

Weronika Hefta DBD.184

Wiktoria Wodzik DBD.272

Wojtek Lange DBD.133

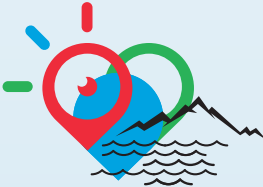
Antonina Kalbarczyk DBM.250

Klara Malek DBD.157

Oskar Ciesielski DBM.160

NIEZWYKŁA POLSKA!

INTERAKTYWNY PRZEWODNIK TURYSTYCZNY

Atrakcje i zabytki • Przyroda to przygoda • Kuchnia regionalna

WYRUSZ W PODRÓŻ →

WWW.STRONAPODROZY.PL/PRZEWODNIK

PLEBISCYT SPORTOWY Przyszłe gwiazdy rodzą się w regionach! Prezentujemy pierwszych liderów rankingu

Nasz Plebiscyt Sportowy to tradycja, prestiż i okazja do wyróżnienia najlepszych sportowców. To wyjątkowe wydarzenie, które daje kibicom możliwość wyboru swoich faworytów z naszego województwa.

Sukces sportowy nie zawsze mierzy się liczbą medali. Często kluczem do osiągnięcia sukcesu jest droga, którą sportowiec pokonuje, by dotrzeć tam, gdzie znajduje się dzisiaj. Zanim ktoś stanie na wielkich scenach sportowych, musi przejść przez długie godziny treningów na mniejszych, lokalnych boiskach

i w małych salach gimnastycznych. Często wśród kibiców są tylko najbliżsi – rodzina, przyjaciele, znajomi. To właśnie na tych skromniejszych obiektach rodzą się prawdziwe sportowe emocje, które zasługują na docenienie i nagrodzenie.

Dlatego stworzyliśmy nasz Plebiscyt Sportowy – by wyróżnić tych, którzy na co dzień poświęcają się sportowi w naszych regionach. Inne plebiscyty koncentrują się na sukcesach polskich sportowców z europejskich czy światowych aren, ale nasz wyróżnia się tym, że dostrzega talenty rodzące się na lokalnym poziomie – na powiatowych bo-

iskach, w gminnych szatniach i na szkolnych bieżniach.

– Siłą naszego Plebiscytu jest jego regionalny charakter i fakt, że doceniamy sportowców z różnych dyscyplin i szczebli rywalizacji – tłumaczy Daria Kaczmarek, menedżer plebiscytu. – Zgłoszenia opierają się na wydarzeniach z ostatnich miesięcy, które miały miejsce w regionie. Nagrody przyznawane są nie tylko dla czołowych sportowców, ale także dla tych, którzy uprawiają mniej popularne dyscypliny. To także szansa dla młodych talentów, które dopiero zaczynają swoją sportową drogę. Wszyscy zasługują na uznanie, bo każdy

wkłada ogromny wysiłek w swoje osiągnięcia, a radość ze zwycięstwa jest dla każdego taka sama.

Głosowanie w Plebiscycie Sportowym trwa, ale jeszcze do 10 grudnia, czekamy na zgłoszenia. Przez cały czas trwania głosowania liderów rankingów będziemy prezentować w gazetach, a także w galeriach w internecie.

Dziś przedstawiamy pierwszych liderów z naszego województwa (stan na wtorek, godz. 9.00). Poznajcie tych, którzy w mijającym roku dostarczyli nam niezapomnianych sportowych emocji!

PATRON PLEBISCYTU SPORTOWEGO

KRAJOWE ZRZESZENIE
LUDOWE ZESPOŁY SPORTOWE

POZNAJ LIDERÓW

Oto liderzy w miastach i powiatach naszego regionu
w pozostałych kategoriach plebiscytu

SPORTOWIEC ROKU - KOBIETY

1. **Irmina Kaproń**, piłka nożna, MKS Chojniczanka 1930 Chojnice
2. **Klaudia Gierszewska**, piłka ręczna, Energa Sambor Tczew
3. **Dominika Tuskowska**, wyciskanie sztangi leżąc, Tytan Team
4. **Kamila Stawicka**, rugby, Rugby Club Arka Rumia
5. **Klaudia Marska**, podnoszenie ciężarów, MKS Atletka

SPORTOWIEC ROKU - MĘŻCZYŹNI

1. **Szczuczy Piotr Podgórski**, sporty siłowe
2. **Zbigniew Szkudlarek**, biegi, maraton, Tupot Ustka
3. **Józef Węsierski**, piłka nożna, Orzeł Gołubie
4. **Piotr Kołodziejski**, wyciskanie sztangi leżąc, Tytan Team
5. **Kuba Jurkowski**, piłka nożna, Latarnik Choczewo

TRENER ROKU

1. **Krzysztof Skalski**, lekkoatletyka, MMKS Gdańskie Lwy
2. **Mateusz Dynak**, badminton, KS Badminton School
3. **Marlena Małachowska**, piłka nożna, KS Sokół Zblewo
4. **Sławomir Sidorowicz**, piłka nożna, KS Czernin
5. **Krzysztof Białk**, piłka nożna, Latarnik Choczewo

DRUŻYNA ROKU

1. **Endure Team**, triathlon
2. **Akademia Piłkarska Koleczkowo**, Piłka nożna
3. **GTS Pruszcz Gdański Sekcja Przejazdowo**, piłka nożna
4. **KS CZERNIN 2012**, piłka nożna
5. **SGKS Wybrzeże**, judo

Sprawdź aktualne wyniki i głosuj na
www.dziennikbaltycki.pl/plebiscyt-sportowy

SPORTOWY TALENT ROKU

Kacper Rega,
Piłka nożna,
Arka Gdynia

Karolina Krykun, karate, Klub
Tradycyjnego Okinawa Goju Ryu
Karate Do Wicko

Mia Dąbek, Gimnastyka,
Akademia Leszka Błanika
Gdańsk

Jan Szczepański, Piłka nożna,
AMP El-Futbol

Adrianna Kurkowska, fitness
sportowy, Kwitniewska Gym

Natalia Lang, Biegi crossowe,
biegi przełajowe

Aleksander Markowski, Karate, Klub
Tradycyjnego Okinawa Goju Ryu
Karate Do Wicko

Olaf Myszk, Piłka nożna,
AP Junior Football Academy
Przechlewo

Marcelina Sokołowska,
Akrobatyka

W NUMERZE: Szczypota robi różnicę

Sól, podobnie jak cukier, jest w większości kupowanych przez nas produktów. Nadmierne spożycie soli podnosi ciśnienie krwi, zwiększając ryzyko chorób układu krążenia,

które są główną przyczyną śmierci i niepełnosprawności wielu osób na całym świecie. Naukowcy obliczyli, że wystarczy codziennie solić o szczyptę mniej, aby tego uniknąć. Dzięki temu w ciągu kolejnych kilku lat można by zapobiec śmierci ok. 6 milionów ludzi na świecie.

ZA TYDZIEŃ:

- Uwaga na czekoladowe mikołaje! To nie są zdrowe produkty. Mogą zawierać toksyny
- Jak rozpoznać raka kości? Zwróć uwagę na nietypowy objaw

FOT. STUDIO R. GETTY IMAGES

Tym trują nas producenci cytrusów. Nigdy nie jedz tej części owocu!

Anna Rokicka-Żuk
anna.rokicka@polskapress.pl

Cytrusy to samo zdrowie? Niezupełnie, bo większość owoców handlowych zawiera toksyczne związki. Z tego powodu niektórych ich części nigdy nie należy jeść.

Skórka cytrusów jest jadalna, choć zwykle spożywamy tylko zewnętrzną część aromatyczną (flawedo), a gorzkie albedo spod spodu wyrzucamy. W przypadku owoców sklepowych może to być jednak niekorzystne dla zdrowia, ponieważ w większości przypadków skórka zawiera toksyczne konserwanty. Nie są one przeznaczone do spożycia, a nie stosuje się ich jedynie w przypadku cytrusów ekologicznych.

Chociaż konserwanty te słabo rozpuszczają się w wodzie, nawet dodatek kilku plasterków cytryny ze skórą do dzbanka wody, a co dopiero szklanki gorącej herbaty może stać się przyczyną dolegliwości.

Czym konserwuje się cytrusy?

Owoce cytrusowe zabezpiecza się przed zepsuciem za pomocą konserwantów, do których należą przede wszystkim trzy związki: imazalil, tiabendazol i ortofenylofenol.

Imazalil to środek grzybobójczy, który zapobiega pleśnieniu skórki. Znany też pod nazwami takimi, jak Florasan R i Fungaflor, stanowi pochodną imidazolu. U ssaków szkodliwe jest jego wdychanie i spożywanie. W przypadku powtarzającego się spożycia efekty są widoczne w wątrobie w postaci zmiany parametrów biochemicznych tego narządu.

Jak informuje EWG, poziom tego związku w cytrusach może być znacznie wyższy i jako związek zaburzający gospodarkę hormonalną oraz zakwalifikowany przez amerykańską Agencję Ochrony Środowiska (EPA) jako prawdopodobny czynnik rakotwórczy dla ludzi powinien być zakazany.

Jak wynika z badań francuskich, opisanych w „Internatio-

FOT. FREEPIK

Potrzebujesz skórki cytryny? Kup owoc ekologiczny albo gotową skórkę w sklepie. Domowymi sposobami nie usuniesz konserwantów

nal Journal of Epidemiology”, konsumpcja dwóch fungicydów ze skórki cytrusów - imazalilu i tiabendazolu, a także malationu (neurotoksyczne pestycydy stosowane w uprawach roślin), może zwiększać ryzyko rozwoju raka piersi u kobiet po menopauzie, szczególnie przy nadwadze. Natomiast dietę zawierającą owoce organiczne powiązano ze zmniejszonym ryzykiem rozwoju raka.

Według klasyfikacji EPA również tiabendazol to możliwy karcynogen dla ludzi, który w wysokich dawkach może zaburzać funkcjonowanie tarci. Wpływa niekorzystnie także na układ nerwowy. Natomiast ortofenylofenol (inaczej bifenyl) jako związek fenolu również może sprzyjać rozwojowi raka, zwłaszcza nowotworów złośliwych. U osób wrażliwych zaburzać pracę mięśnia

sercowego i wywoływać mdłości, zawroty głowy, duszności, biegunkę. Choć został wycofany z użycia w Europie, wciąż może znajdować się w importowanych owocach.

Należy pamiętać, że wymienione związki są szeroko stosowane w przemyśle - nie tylko spożywczym, ale także wielu innych gałęziach. Owoce takie, jak cytryny, limonki, pomarańcze, mandarynki, grejfruty czy pomelo (a także banany) nie są więc jedynym źródłem, z którego przedostają się do organizmu.

Polecane metody mycia cytrusów nie usuną toksycznych związków ze skórki. Mogą spowodować więcej złego niż dobrego

Czy można usunąć imazalil i konserwanty ze skórki cytrusów?

Wbrew temu, co jest powtarzane w mediach, badania zaprzeczają możliwości pozbycia się konserwantów ze skórek cytrusów poprzez mycie. Są też dowody na to, że fungicydy przechodzą przez skórkę do miąższu, który nie jest od nich wolny.

W przypadku imazalilu pozostałość zawartość na poziomie 0,93 mg na kilogram po umyciu zimną wodą zmniejszyła się do 0,58 mg/kg, ciepłą - 0,56 mg/kg. Woda z mydłem nie zmyla prawie nic (0,92 mg/kg) a z płynem do naczyń poziom zmniejszył się do 0,67 mg/kg. W przypadku tiabendazolu działa gorąca woda lub woda z płynem do mycia naczyń, jednak inne metody zawiodły.

Polecane metody mycia cytrusów, takie jak szorowanie

przez 2 minuty, moczenie najpierw w roztworze kwaśnym, a potem zasadowym, nie mówią już o sparzeniu skórki, nie usuną więc toksycznych związków ze skórki. Takie zabiegi, a zwłaszcza użycie gorącej wody, mogą spowodować więcej złego niż dobrego, np. sprawić, że substancje te przenikną głębiej.

Jak pozbyć się pestycydów ze skórki pomarańczy i cytryn?

Pestycydów z cytrusowych skórek nie można pozbyć się w pełni, dlatego trzeba je po prostu wyrzucić.

To nie gwarantuje, że nie zjemy szkodliwych związków - przy zawartości 0,64 mg/kg imazalilu w skórce jego poziom w miąższu wynosił 0,04 mg/kg. W przypadku osób wrażliwych nawet takie ilości mogą skumulować się wraz z tymi pochodzą-

cymi np. z leków i otoczenia. Zagrożenie dotyczy zwłaszcza małych dzieci, które z uwagi na niewielką masę ciała tolerują znacznie niższe dawki szkodliwych związków. Niebezpieczne może być już spożycie nawet dwóch owoców.

Myjąc takie owoce (a jest to zalecane z uwagi na inne zanieczyszczenia), najlepiej robić to w rękawiczkach ochronnych - albo wyszorować później dłonie. To jednak nie zmienia faktu, że przy obieraniu ze skórki rozpylany w powietrzu będzie nie tylko olejek eteryczny, ale również konserwanty.

Jeżeli chcemy zjeść skórkę z cytrusów w wypiekach lub innych daniach, nie mamy innego wyjścia, jak wybrać owoce z upraw ekologicznych. Są one dostępne w sezonie zimowym w większych supermarketach i dyskontach.

To kwestia życia i śmierci. Dodaj mniej soli, a zmniejszysz ryzyko nadciśnienia, zawału i udaru

Monika Góralska, Anna Rokicka-Żuk
redakcja@stronazdrowia.pl

Nadmierne spożycie soli prowadzi do podwyższenia ciśnienia krwi i wynikających z tego chorób serca. Wystarczy codziennie solić o szczyptę mniej, aby uniknąć nadciśnienia i chorób serca.

Nadmierne spożycie soli podnosi ciśnienie krwi, a tym samym zwiększa ryzyko chorób układu krążenia, które są główną przyczyną śmierci i niepełnosprawności wielu osób na całym świecie. Może ono się nasilać wskutek spożywania zbyt dużej ilości soli i zwiększać ryzyko rozwoju zawału serca i udaru mózgu.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) zaleca zmniejszenie spożycia soli do mniej niż 5 g dziennie (1 łyżeczka soli dziennie). Ograniczenie to może być trudne, ponieważ sól znajduje się w większości dostępnych w sklepach produktów, takich jak np. pieczywo, płatki śniadaniowe, wędliny, sery, gotowe sosy i dania, a nawet ciastka i słodczyce.

Jednak badania naukowców z Queen Mary University sugerują, że ograniczenie spożycia soli o zaledwie 1 g dziennie może zapobiec 9 milionom przypadków udaru mózgu i zawału serca do 2030 roku.

To bardzo motywująca wiadomość, która zachęca do zredukowania spożycia soli o zaledwie jedną szczyptę dziennie. W badaniu wykorzystano dane dotyczące zdrowia uczestników z Chin, gdzie spożycie soli należy do najwyższych na świecie i wynosi ok. 11 g dziennie.

Istnieją silne i spójne dowody na istnienie związku przy-

Im więcej solisz, tym większe ryzyko, że zachorujesz na nadciśnienie i choroby serca

czynowo-skutkowego i zależności dawka-odpowiedź między spożyciem soli a ciśnieniem krwi, które jest głównym czynnikiem ryzyka chorób sercowo-naczyniowych. Zmniejszenie spożycia soli obniża ciśnienie krwi, a tym samym ryzyko chorób sercowo-naczyniowych – czytamy w artykule opublikowanym w British Medical Journal. Naukowcy odkryli, że zmniejszenie spożycia soli o zaledwie 1 g dziennie mogłoby zmniejszyć ryzyko wystąpienia choroby niedokrwiennej serca o ok. 4 proc., a ryzyko wystąpienia udaru mózgu o ok. 6 proc.

– Jeśli obniżone spożycie soli utrzyma się przez kolejne 10 lat, do 2040 roku będzie można zapobiec łącznie ok. 13 milionom zdarzeń sercowo-naczyniowych – twierdzą naukowcy.

Badacze oszacowali także, że ok. 6 milionów chorób układu krążenia zakończy się śmiercią. Wyniki te potwierdziło badanie przeprowadzone przez botańskich naukowców, które wykazało, że regularne dosalanie potraw może zwiększać ryzyko wystąpienia migotania przedsionków o 22 proc. w porównaniu do osób, które nigdy nie używają tej przyprawy lub używają jej rzadko.

Czym zastąpić sól w potrawach?

W Polsce zjadamy dwukrotnie większą ilość soli niż wynosi zdrowa norma, a nawet co trzeci dorosły ma nadciśnienie. Jak temu przeciwdziałać? Wystarczy przyrządzać potrawy z mniej-

szym dodatkiem sodu. Oto niektóre zamienniki soli:

● Sól niskosodowa

Zgodnie z nazwą jest to sól o obniżonej zawartości sodu – zwykle do 30-50 procent, co osiąga się poprzez dodatek innych soli mineralnych do zwykłej soli kuchennej.

● Sól potasowa

Sól potasowa to mieszanka soli kuchennej (chorku sodu, NaCl), zawierająca ok. 50 proc. chorku potasu (KCl). Taką nazwę nosi też jednak czysty KCl, który można kupić w aptece. Substancja ta ma jednak dość gorzki smak i dla większości osób nie nadaje się do samodzielnego stosowania.

● Sos sojowy

Sos sojowy nie należy co prawda do produktów o niskiej zawartości soli, ale za sprawą specyficznego składu i sposobu stosowania jego dodatek do dań pozwala zmniejszyć konsumpcję sodu. Soląc potrawy sosem sojowym można więc uzyskać odpowiedni smak przy mniejszym dodatku soli.

● Soliród

Nadmorska roślina o nazwie soliród zielny (Salicornia europaea) jest słonolubnym sukulenem, który utrzymuje w swoich tkankach zwiększone ilości soli oraz wody. Dzięki temu zastępuje sól w kuchni, wzbogacając dania również w inne składniki smakowe i odżywcze, m.in. sole mineralne i antyoksydanty.

● Miso

Pasta miso powstaje z fermentowanej soi i podobnie jak sos sojowy stanowi smaczną

i wygodną przyprawę do potraw, m.in. zup, sosów, marynat, dań jednogarnkowych. Choć pasta ma sporo sodu (3,7 g w 100 g, 200-300 mg w łyżeczce), wciąż jest to mniej niż w soli.

● Zioła

Zioła, dzięki swoim walorom pomogą znacznie zmniejszyć dodatek soli do potraw przy utrzymaniu ich atrakcyjności. Do najbardziej polecanych ziół należą: lubczyk i majeranek, a także rzadziej używany cząber i estragon.

● Ekstrakt dymu

Wrażenie bardziej słonego smaku niż w rzeczywistości można uzyskać przez wzbogacenie jedzenia o dymne nuty. Nie trzeba jednak dodawać wędzonego boczku czy tofu, bo równie dobrze sprawdzą się wędzone przyprawy, jak np. papryka.

● Drożdże

Drożdże to wysokobiałkowy produkt. Pozyskuje się z nich głównie związki aminokwasowe i nukleotydy pochodzące z białek i kwasów nukleinowych, które intensyfikują zwłaszcza słony smak i mogą dzięki temu zastąpić część soli w daniach.

● Suszona cebula i czosnek

Sproszkowana lub granulowana cebula oraz czosnek to przyprawy praktycznie wolne od sodu (w rzeczywistości zawierają tylko ok. 20 mg naturalnie występującego pierwiastka), a przy tym pełne smaku.

Należy pamiętać, że produkty zastępujące sól również są źródłem sodu, dlatego nie należy ich nadużywać.

Jeśli masz wysoki poziom cholesterolu, warto wprowadzić w swoim stylu życia zmiany, które pomogą ci go obniżyć

Objawy wysokiego poziomu cholesterolu

Gabriela Fedyk
gabriela.fedyk@polskapress.pl

Wysoki poziom cholesterolu rzadko powoduje objawy. Jakie są objawy nadmiaru cholesterolu? Niektóre z nich możesz dostrzec nawet na... dłoniach.

Wysoki poziom cholesterolu często nie daje objawów. Wiele osób nie zdaje sobie sprawy, że ma wysoki poziom cholesterolu lub nie otrzymuje leczenia, dopóki nie rozwiną się u nich poważne powikłania, takie jak zawał serca lub udar mózgu. Dlatego tak ważne jest regularne badanie poziomu cholesterolu.

Eksperti z British Heart Foundation (BHF) zwracają uwagę na nietypowy objaw wysokiego cholesterolu, jaki może pojawić się na dłoniach. Chodzi o złogi cholesterolowe pod skórą, które gromadzą się przede wszystkim w okolicy kostek. Dotyczy to głównie osób, w których rodzinnej historii zdrowia występuje hipercholesterolemia.

Cholesterol może się także odkładać w naczyniach krwionośnych, prowadząc do ich zablokowania, a nawet stwardnienia ścian. Z czasem znacznie zwiększa to ryzyko zawału serca i udaru mózgu.

– Zazwyczaj nie ma żadnych objawów wysokiego poziomu

cholesterolu. Jednak nieleczony może prowadzić do zawału serca i udaru mózgu. Często jest to ukryty czynnik ryzyka, co oznacza, że może wystąpić bez naszej wiedzy, dopóki nie będzie za późno. Dlatego tak ważne jest sprawdzanie poziomu cholesterolu – podają eksperci z British Heart Foundation.

Według BHF, złogi cholesterolowe mogą się pojawić również na kolanach lub ścięgna Achillesa z tyłu kostki.

– Guzki lub grudki wokół kostek, łokci i kolan, zwane „xanthomas” powstają, gdy nadmiar cholesterolu odkłada się na ścięgnach lub pod skórą. Mogą one zostać zauważone przez dermatologa – czytamy na stronie internetowej Family Heart Foundation.

Jak czytamy, pogrubiłe i czasami bolesne ścięgna Achillesa („ksantomy ścięgien”) mogą być spowodowane nadmiarem cholesterolu. Może on odkładać się w ścięgnach, co powoduje ich powiększenie i może być przyczyną bólu podczas noszenia butów.

Jeśli cierpisz na rodzinną hipercholesterolemię, możesz również dostrzec małe żółte guzki wokół oczu, zwane ksantelazmami. Jeśli zauważysz jakiegokolwiek oznaki wysokiego poziomu cholesterolu, porozmawiaj z lekarzem.

Wysoki poziom cholesterolu pomaga ograniczyć zdrowa dieta. Zaleca się m.in. jedzenie ryb morskich

PYTANIA I ODPOWIEDZI SPECJALIŚCI ODPOWIADAJĄ NA NURTUJĄCE WAS PYTANIA

ZAKWAS BURACZANY

Jak zrobić domowy zakwas buraczany?

Przepis na domowy zakwas buraczany:
Składniki: 2,5 kg buraków, 3 litry wody źródlanej lub filtrowanej, 55 g soli, ząbki z niecałej główki czosnku, 5-6 liści laurowych, 5-6 ziaren ziela angielskiego, szczypta całych ziaren czarnego pieprzu, słoik o pojemności 5 litrów (albo 4 l i ok. 1 l), spodeczki do przyciśnięcia buraków.
Przygotowanie: Zagotuj wodę, dodaj do niej sól i wymieszaj do rozpuszczenia. Przykryj garnek i odstaw do wystygnięcia – ja najchętniej wynoszę na balkon, by przyspieszyć ten proces. Umyj i obierz buraki i pokrój na średniej wielkości kawałki. Obierz ząbki czosnku i porozkrawaj na pół. Wyparz wrzątkiem umyty słoik, jego wieczko i spodeczki. Wrzuć na dno wszystkie przyprawy, po czym umieść w nim buraki. Zalej buraki wystudzoną solanką, która może być jeszcze letnia lub lekko ciepła. Docisnij buraki spodeczkami, by nie wypływały na powierzchnię (ja używam jeszcze bazaltowych kamieni do masażu).

Nałóż wieczko na słoik, ale go nie zakręcaj; przykryj całość ściereczką, by osłonić przed światłem, i odstaw w ciepłe miejsce. Gdy po kilku dniach na powierzchni zakwasu zacznie robić się piana, usuwaj ją codziennie wyparzoną łyżką. Po ok. tygodniu spróbuj zakwasu i jeśli jest odpowiednio kwaśny, zlej go z nad buraków do wyparzonych butelek i wstaw do lodówki, a jeśli nie, odstaw jeszcze i regularnie próbuj.

Po co kisić buraki czerwone?

Kiszenie buraków to staropolska metoda przetwarzania tego warzywa na zimę, która pozwala na utrwalenie ich na zimę. Dzięki temu wydłuża się ich czas przydatności do jedzenia, a wartość odżywcza wzrasta. Podczas kiszenia w burakach i wydzielonym przez nie soku zachodzi fer-

mentacja mlekowa, w ramach której zawarte w nich cukry proste przekształcane są w kwas mlekowy. Odpowiedzialne za to bakterie wytwarzają też inne związki wzbo- gacające smak i poprawiające właściwości zdrowotne kiszonych. To właśnie one pomagają wyleczyć dysbiozę jelit

albo po prostu cieszyć się komfortem trawiennym. Kiszenie buraków jest metodą zdrowszą niż konserwowanie ich sporym dodatkiem octu. Taki przetwór jest łatwiej strawny, a tak samo zakwaszony. Niskie pH to wymóg dla uzyskania bezpieczeństwa mikrobiologicznego

przetworu. Nieukiszone buraki tworzą środowisko sprzyjające rozwojowi bakterii nazywanej laseczką jadu kiełbasianego, której toksyna botulinowa jest przyczyną śmiertelnych zatruc.

Ile kalorii mają zakwas, sok z kiszonych buraków i buraki?

Kiszony buraczany są niskokaloryczne. Dzięki procesowi fermentacji mają niski indeks glikemiczny, który w nieukiszonym warzywie nie jest wcale taki niski – dla surowych buraków wynosi 30, a dla gotowanych aż 65 (mniej więcej tyle ma cukier). Kiszony burak mogą więc być spożywane przez osoby z insulinopornością i cukrzycą. Porcja 100 ml zakwasu z buraka to około: 12 kcal, 0,46 g białka, 0,05 g tłuszczu, 2,77 g węglowodanów, 0,8 g błonnika, 0,06-1,8 g soli. Buraki kiszony w porcji równej 100 g dostarczają: 27 kcal, 1,2 g białka, 0,1 g tłuszczu, 6,1 g węglowodanów, w tym: 4 g cukrów, ok. 2 g soli. Sok z kiszonych buraków w porcji 100 g zapewnia: 37 kcal, 1 g białka, 0,1 g tłuszczu, 6 g węglowodanów, ok. 2 g soli.

Co daje picie zakwasu z buraków?

Kiszony burak to produkt polecany m.in. w diecie przeciwzapalnej, probiotycznej oraz wspomagającej terapię i profilaktykę chorób nowotworowych. Swoje cenne właściwości zawdzięcza bogactwu antyoksydantów. Jednym z najcenniejszych związków antyoksydacyjnych występujących szczególnie obficie w bulwach czerwonego buraka jest betaína. Wspomaga regulację ciśnienia osmotycznego płynów ustrojowych. Kiszony burak jest korzystny dla wątroby, choć nie tylko. Wynika to z wpływu betaíny na sprawną pracę tego narządu i ochrony organizmu przed skutkami nadprodukcji etanolu, który jest szkodliwy dla ludzkich komórek. W organizmie pochodzi on z naturalnych przemian metabolicznych. Zakwas z buraka stanowi więc idealny napój na kaca. Betaína pomaga zapobiegać gromadzeniu tłuszczu w wątrobie i rozwojowi stłuszczenia wątroby, a także chronić jej komórki przed uszkodzeniami toksynami, takimi jak np. alkohol etylowy.

REKLAMA

0011226378

NIERUCHOMOŚĆ INWESTYCYJNA KRAJOWY OŚRODEK WSPARCIA ROLNICTWA Oddział Terenowy w Pruszczu Gdańskim

ogłasza przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż nieruchomości Zasobu WRSP

Przedmiotem wykazu jest nieruchomość gruntowa niezabudowana, położona w gminie Tczew, **obręb Dąbrówka Tczewska** oznaczona w ewidencji gruntów jako działka nr:

1) **73/129** o pow. **0,1346 ha** wraz z **udziałem 1/98** w dz. **73/165** o pow. **1,0049 ha** oraz **udziałem 1/16** w dz. **73/136** o pow. **0,4242 ha**,

Cena wywoławcza: **178 522,00 zł**

Postępienie: **3 500,00 zł**

Wadium: **17 900,00 zł**

Data: **17 grudnia 2024 r., godz. 10:00**

2) **73/130** o pow. **0,1211 ha** wraz z **udziałem 1/98** w dz. **73/165** o pow. **1,0049 ha** oraz **udziałem 1/16** w dz. **73/136** o pow. **0,4242 ha**,

Cena wywoławcza: **160 921,00 zł**

Postępienie: **3 000,00 zł**

Wadium: **16 000,00 zł**

Data: **17 grudnia 2024 r., godz. 9:00**

Zgodnie z zaświadczeniem Wójta Gminy Tczew działka nr **73/136** znajduje się w strefie terenów ulicy dojazdowej, działka nr **73/165** znajduje się w strefie terenów ulicy lokalnej, działka nr **73/129** i **73/130** w części znajdują się w strefie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej. Pozostała część działki znajduje się w obszarze dla którego nie obowiązuje miejscowy plan oraz nie wydano decyzji o warunkach zabudowy.

Szczegółowy opis nieruchomości zawiera ogłoszenie wywieszone w miejscach zwyczajowo przyjętych dnia 2.12.2024 r.

Szczegółowe informacje o nieruchomości będącej przedmiotem sprzedaży można uzyskać w siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Pruszczu Gdańskim przy ul. Powstańców Warszawy 28 oraz pod nr tel. 583 429 659.

Pełna treść ogłoszenia dostępna jest na stronie internetowej

www.nieruchomoscikowr.gov.pl

stronaZDROWIA

stronazdrowia.pl

czytaj

REKLAMA

0011226510

Burmistrz Czarnej Wody
BiGM. 670.5.2024

Czarna Woda, dnia 4.12.2024 r.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA CZARNEJ WODY o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego gminy Czarna Woda

Na podstawie art. 13i ust. 3 pkt 1, w związku z art. 8h ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. 2024 poz. 1130) **zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miejską w Czarnej Wodzie uchwały Nr IV/34/2024 z dnia 29 lipca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego gminy Czarna Woda.**

Zainteresowani mogą składać wnioski do projektu wyżej wymienionego planu ogólnego gminy. Wnioski należy składać na piśmie utrwalone w postaci papierowej lub elektronicznej na formularzu zgodnym ze wzorem stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2509). Formularz dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Czarnej Wodzie w zakładce WNIOSKI – PLIKI DO POBRANIA.

Wnioski należy składać na adres i w siedzibie Urzędu Miejskiego w Czarnej Wodzie, ul. Mickiewicza 7, 83-262 Czarna Woda lub w formie elektronicznej, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mailowy: urzed@czarna-woda.pl lub platformy e-PUAP w terminie do dnia 27.12.2024 r.

Pisma złożone po wyżej wskazanym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Wniosek musi zawierać imię i nazwisko albo nazwę wnioskodawcy oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Organem właściwym do rozpatrywania wniosków jest Burmistrz Czarnej Wody.

Treść klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych jest dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej jako załącznik w zakładce „Ochrona danych osobowych” oraz w siedzibie Urzędu.

Każdy związek bardziej lub mniej jest formą szaleństwa

Piotr Stramowski w wywiadzie dla Perlage Stories Fot. Sylwia Dąbrowa

Z ŻYCIA GWIAZD

W TELEWIZJI

Justyna Steczkowska zrezygnowała z mieszkania

W niedawnej rozmowie piosenkarki z Żurnalistą, powrócił temat jej pamiętnej sesji dla „Playboya” z 1997 roku. Steczkowska pojawiła się w niej w czarnej bieliźnie. Teraz powiedziała, że magazyn oferował jej za całkowicie rozbierane zdjęcia aż 200 tys. zł. Mogła sobie wtedy za to kupić mieszkanie – nie zgodziła się jednak.

Katarzyna Cichopek pochwaliła się domem

Celebrytka od kilku miesięcy remontuje wspólnie z Maciejem Kurzajewskim gniazdko w Starej Miłosnej. Nad pracami czuwa Jonatan Kilczewski, który pracował z Cichopek w programie „Operacja aranżacja”. Prezenterka pochwaliła się na Instagramie, że remont dobiegł końca. „Nasz wymarzony dom. Nareszcie!” – napisała.

Krystian Ochman chciał się spoufalić

Młody piosenkarz cztery lata temu wygrał „The Voice of Poland”. Był w drużynie Michała Szpaka. Teraz poskarżył się, że dawny trener przestał go obserwować na Facebooku. - Myślałem, że czasami będę się odzywać, gdy będę potrzebować wsparcia i nagle widzę, że przestał mnie obserwować, więc byłem trochę zdezorientowany - powiedział w serwisie Jastrząb Post. Na to Szpak odpowiedział w Pomponiku: - My, trenerzy, nie możemy spoufalać się z osobami, które są naszymi podopiecznymi. (GZL) Fot. Sylwia Dąbrowa

Gorący temat TVN 7, 20:00

Wyróżniona Oscarem historia skandalu, który wydarzył się naprawdę. Historia pracujących na stacji Fox News kobiet, które przeciwstawiły się przemocy. W obsadzie Charlize Theron, Nicole Kidman i Margot Robbie.

III Rzesza zatrzymana w kadrze

TVP Historia, 20:00

Na tysiącach niemieckich strychów niezliczone prywatne filmy pokryły się kurzem. Te filmowe rolki pokazują inną historię III Rzeszy Hitlera – życie zwyczajnych Niemców w ich domach i ich losy na linii frontu.

Randka na weselu

Polsat, 20:10

Mike (Adam DeVine) i Dave (Zac Efron), dorośli bracia, którzy słyną z dziecinnych dowcipów, szukają przez Internet partnerek, z którymi mogą pojawić się na weselu siostry. Nie wiedzą, że Alice (Anna Kendrick) i Tatiana (Aubrey Plaza) – dziewczyny, które odpowiedziały na anons – są jeszcze bardziej szalone oraz nieprzewidywalne niż oni...

Wdowa Clicquot

HBO, 20:10

Film opowiada prawdziwą historię Barbe-Nicole Ponsardin Clicquot (Haley Bennett), która po śmierci męża przejęła rodzinną wytwórnię szampana. Sama zbudowała imperium, stała się legendą swoich czasów i pokazała światu, jak żyć stylowo.

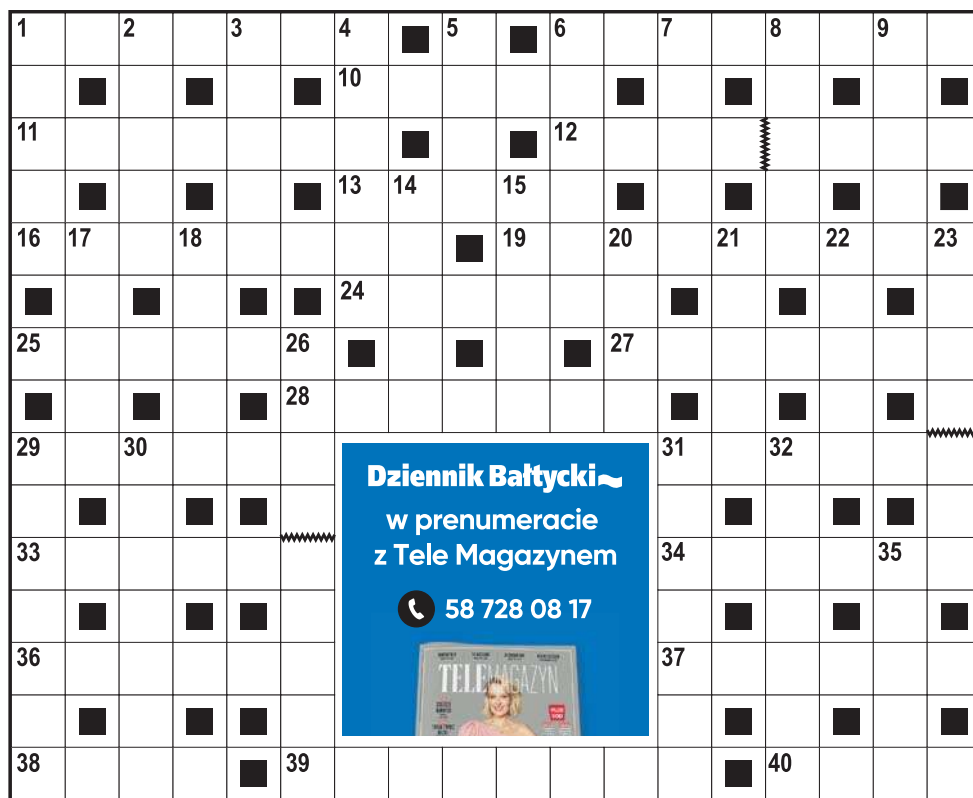
KRZYŻÓWKA NR 187

Poziomo:

- 1) placówka medyczna w Leśnej Górze,
- 6) długotrwały ogień artyleryjski,
- 10) „... gwiazd”, piosenka Zdzisławy Sośnickiej,
- 11) duży drapieżny ptak,
- 12) okres zbioru pszenicy i żyta,
- 13) szybkość wykonywania pracy,
- 16) mięso tuszy wołowej,
- 19) improwizowane utwory jazzmanów,
- 24) np. ustalenie temperatury powietrza,
- 25) zarost Koziołka Matołka,
- 27) grzyb jadalny, prawdziwek,
- 28) wodosпад w filmie z Marilyn Monroe,
- 29) potężny wir powietrza,
- 31) afrykańska stolica nad Nigrem,
- 33) osoba podatna na hipnozę,
- 34) na oku Onufrego Zagłoby,
- 36) wakacyjny miesiąc,
- 37) teren nisko położony,
- 38) kosmetyk jak płyn kreślarski,
- 39) poszukiwał kamienia filozoficznego,
- 40) trudny bieg w terenie.

Pionowo:

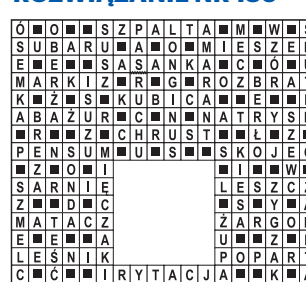
- 1) ciecz w piekielnym kotle,
- 2) zatwierdził wyrok na Jezusa,
- 3) zestawy pytań na egzamin,
- 4) niewielki komputer osobisty,
- 5) element ekwipunku rycerza,
- 6) lichy, zniszczony płaszcz,
- 7) cesarz rzymski z powieści „Quo vadis”,
- 8) „Skrzydło czy ...”, francuska komedia,

- 9) przemawiał do obrazu,
- 14) futrzana narzuta dla elegantki,
- 15) pieszczotliwie o małym kundle,
- 17) czasem trudno je trzymać na wodzy,
- 18) wąska łopata o zaokrąglonym ostrzu,
- 20) dwukołowy wóz turecki,
- 21) rodzaj sztucznej skóry,

- 22) przedstawienie z tańcami i piosenkami,
- 23) żona Johna Lennona,
- 26) aktorka z „M jak miłość”,
- 29) zamek legendarnego króla Artura,
- 30) rodzaj maszyny cyfrowej,
- 31) „Błaszany ...”, powieść Güntera Grassa,
- 32) kwiat ogrodowy, gladiolus,
- 35) słodki owoc tropikalny.

ROZWIĄZANIE NR 186

HOROSKOP

Wodnik (20.01 - 18.02)

Wszystko będzie dzisiaj układać się po Twojej myśli. Horoskop dzienny mówi, że zaplanowane zadania zrealizujesz sprawnie i na czas.

Ryby (19.02 - 20.03)

Nie lekceważ niepokojących sygnałów swojego organizmu. Horoskop na dziś mówi: udawanie, że ich nie ma może zakończyć się fatalnie. **Baran (21.03 - 19.04)** Twoje uwagi i spostrzeżenia będą wyjątkowo trafne. Horoskop dzienny na środę mówi, że niektórzy będą uzależniać od nich swoje decyzje.

Byk (20.04 - 20.05)

Łatwo Ci będzie przychodziło zjednywanie ludzi do swoich pomysłów. Horoskop dzienny mówi, że podejmiesz się wspólnych zadań. **Bliźnięta (21.05 - 21.06)** Odkładanie czegokolwiek na później, to zły wybór. Horoskop na dziś ostrzega, że przed świętami obowiązki mogą Cię przerosnąć. **Rak (22.06 - 22.07)** Życie postawi przed Tobą wymagające zaangażowania zadanie. Horoskop dzienny na środę mówi, że dobrze sobie z nim poradzisz.

Lew (23.07 - 22.08)

Jeśli wybierasz się dzisiaj na zakupy, nie ulegaj przedświątecznej gorączce. Horoskop dzienny radzi trzymać kontrolę nad wydatkami... **Panna (23.08 - 22.09)** Nie podejmuj się nowych zadań, jeśli niezakończone zostały poprzednie. Horoskop na dziś mówi, że łączenie ich może źle się zakończyć. **Waga (23.09 - 22.10)** Będziesz aż do wieczora w doskonałej formie. Horoskop dzienny na środę wyrażnie zapowiada, że dużo uda Ci się dzięki temu osiągnąć.

Skorpion (23.10 - 21.11)

Nie zajmuj się dzisiaj drobiazgami. Horoskop dzienny to wskazówka, by skupiać się tylko na tym, co ważne dla Ciebie oraz Twoich bliskich. **Strzelec (22.11 - 21.12)** Dzień minie Ci w sennej atmosferze. Horoskop na dziś wróży, że nic istotnego nie będzie się dzisiaj wokół Ciebie działo. Powieje nuda... **Koziorożec (22.12 - 19.01)** Chętnie wejdiesz we współpracę z innymi osobami. Horoskop dzienny na środę wyrażnie wróży, że wspólny wysiłek przyniesie dobre efekty.

0011227829

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 1 grudnia 2024 r. zmarła nasza ukochana Mama, Babcia i Prababcia

Ś † P

Sabina Burak

Msza św. żałobna zostanie odprawiona w czwartek 5 grudnia 2024 r. o godz. 11.30 w parafii Zmartwychwstania Pańskiego Gdańsk- Wrzeszcz ul. Gomółki 9. Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 13.00 na cmentarzu Łostowickim.

Pogrążona w smutku
Rodzina

0011227269

Z wielkim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Przyjaciółki

ś†p

Sabiny Burak

Wyrazy szczerego współczucia
Wioli, Markowi i Rodzinie

składają

Jarmolińscy, Tondykowie, Wojciechowsy

0011227401

Naszej koleżance
Karolinie Śliwińskiej

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Mamy

składają

Koleżanki i Koledzy z firmy SAM34 Sp. z o.o.

0011226225

Można odejść na zawsze, by stale być blisko.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 27. listopada 2024 r. odeszła nasza kochana żona, mama, babcia

Ś†P

Maria Banaszak

Była zawsze radosna, otwarta i chętnie pomagała innym.
Taką ją zapamiętamy.

Pożegnamy Marię w piątek, 6. grudnia 2024 roku o godzinie 13:00 w Kaplicy Cmentarza Łostowickiego w Gdańsku.

Prosimy o nieskładanie kondolencji w czasie uroczystości. W miejsce kwiatów Klub Soroptimist International Gdańsk prowadzi zbiórkę na rzecz Domu Dziecka w Grudziądzu. Ten cel był bliski sercu Marii.

Pogrążeni w smutku
Mąż i Synowie z Rodzinami

0011226324

Ciągle jesteś, bo żyjesz w naszych sercach...

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 27. listopada 2024 r. odeszła do Pana kochana siostra

Ś†P

Maria Banaszak

Ostatnie pożegnanie odbędzie się w piątek, 6. grudnia 2024 roku o godzinie 13:00 w Kaplicy Cmentarza Łostowickiego w Gdańsku.

Prosimy o nieprzynoszenie kwiatów. Klub Soroptimist International Gdańsk przeprowadzi zbiórkę na rzecz Domu Dziecka w Grudziądzu. Ten cel był bliski sercu ś.p. Marii.

Pogrążeni w żalu
Siostra z Mężem i Rodziną

Wspomnienia. Te najważniejsze...

Wspomnij bliskich. Zapal im świeczkę. Sprawdź na nekrologi.net i dziennikbaaltycki.pl/nekrologi

REKLAMA 001095611

Nekrologi i kondolencje

przyjmowane są od poniedziałku do piątku w godzinach 8.30-15.30

- ☐ bezpośrednio w Biurze Ogłoszeń, **Gdańsk, Połężę 3, tel. 58/300 32 11**
- ☐ drogą mailową: nekrologi@prasa.gda.pl
- ☐ poprzez Internetowe Biuro Ogłoszeń ibo.polskapress.pl
- ☐ w zakładach pogrzebowych współpracującymi z Dziennikiem Bałtyckim
 - PPU Zielen, Gdańsk, Partyzantów 76 www.zielen.pl, tel. 58/341-20-71 do 73
 - ZDiZ w Sopocie Cmentarz Komunalny, Malczewskiego 31 tel. 58/551-03-50, biuro@cmentarz.sopot.pl
 - Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Gdyni ul. Witomińska 76, tel. 58/660-89-50, www.zck.pl

AUTOPROMOCJA

DROBNE

Jak zamieścić ogłoszenie drobne?
Telefonicznie: 800-472-852, 58 300 32 17
i zapłacić kartą kredytową
Przez internet: ibo.polskapress.pl
W Biurze Ogłoszeń - **Gdańsk**, Połężę 3, tel. 58/3003 211

Nieruchomości

DOMY - KUPIĘ

KUPIĘ nieruchomości, również zadłużone, za gotówkę, 518-878-010

Usługi

BUDOWLANO-REMONTOWE

A do Z awarie dach, blachy, kominy, papy, rynny, malowanie, 517-744-487

MALUJĘ tanio i solidnie 608 788 280

Sufity Podwieszane: Napinane, Kasetonowe, Rastrowe, Gipsowe, Ścianki Gipsowe "Sufitex" 604-944-094, 58-558-25-65 www.sufitex.pl

ŻALUJĘ.

Rolety 501-005-692

KOMPUTEROWE

Laptopy, Komputery SERWIS Tanio, Dojazd, tel. 505-558-579

Motoryzacja

SAMOCHODY OSOBOWE - KUPIĘ

ABA auta całe, uszkodzone kupię zaniedbane powypadkowe. Najlepiej płacimy, całe pomorskie 514-514-610

Rolnicze

ZWIERZĘTA HODOWLANE

KURKI nioski dowóz. 600539790

Turystyka

KRAJ

GÓRY

Beskidy, turnus Sylwestrowo / Noworoczny, pyszne, tradycyjne wyżyw. 1000 zł. Tel.: 501-642-492

aktualne z całej Polski **PRZETARGI**

nasze **komunikaty.pl**

strefa **AGRO**
strefaagro.pl

czytaj

PIŁKA RĘCZNA POLKI AWANSOWAŁY DO DRUGIEJ RUNDY MISTRZOSTW EUROPY W SZWAJCARII

Wygrały mecz o wszystko

Filip Bares
redakcja@polskapress.pl**Reprezentacja Polski piłkarzek ręcznych awansowała do drugiej rundy mistrzostw Europy. W poniedziałek Biało-Czerwone pokonały w decydującym meczu fazy grupowej Hiszpanki 26:23.**

Dla obu reprezentacji był to mecz o wszystko. Zarówno Polki, jak i Hiszpanki pokonały wcześniej Portugalię, ale przegrały z Francją i po dwóch spotkaniach miały tyle samo punktów. Bilans bramkowy przemawiał jednak za naszymi poniedziałkowymi rywalkami, więc do awansu wystarczył im remis.

- Musimy bardzo skupić się na mocnej i agresywnej obronie. W ataku musimy zachować chłodną głowę. Po prostu trzeba się wystrzec niewymuszonych błędów, które nagminnie zdarzyły się w pierwszym meczu - mówiła przed spotkaniem Katarzyna Kochaniak-Sala.

Poniedziałkowe starcie lepiej zaczęły Hiszpanki, które

szybko objęły prowadzenie 2:0. Polkom udało się doprowadzić do remisu 3:3 po dwóch golach Darii Michalak.

Biało-Czerwone zaczęły uciekać rywalkom po pierwszych 10. minutach gry. Od stanu 5:5 Magda Balsam, Magdalena Drazzyk, Marlena Urbańska i Kochaniak-Sala zdobyły cztery bramki z rzędu i było już 9:5. Hiszpankom udało się zmniejszyć straty do dwóch goli i do przerwy było 14:12.

Rywalki zaczęły drugą połowę od bramki i przewaga Polek wynosiła już tylko jedną bramkę. Wówczas Biało-Czerwone wrzuciły „turbo” i rzuciły sześć z kolejnych siedmiu goli. Sześciobramkowa przewaga okazała się za duża dla Hiszpanek. Polki ostatecznie wygrały 26:23.

Najsukuteczniejszą wśród Biało-Czerwonych była Aleksandra Rosiak, która rzuciła sześć bramek. Monika Kobylińska i Balsam dołożyły po pięć goli.

Było to 30 spotkanie między obiema reprezentacjami i 13. triumf Polek. Hiszpanki zwyciężyły 17-krotnie.

Reprezentacja Polski piłkarzek ręcznych awansowała do drugiej rundy mistrzostw Europy po raz pierwszy od 2014 roku. W meczu o wszystko pokonały Hiszpanki

Dla Polek jest pierwszy awans do drugiej fazy mistrzostw Europy od 2014 roku.

- Warunkami, jakie postawiłyśmy rywalkom, i złością za ostatni turniej pokazałyśmy, że to nam należał się

awans - powiedziała Aleksandra Olek.

Polska obrotowa nawiązała do grupowego zwycięstwa 22:21 sprzed dwóch lat. Wygrana w końcowym rachunku nic nie dała, gdyż to Hiszpanki

w ostatnim meczu kontrolowały rozmiar wygranej nad Niemkami, eliminując Biało-Czerwone z turnieju.

Polki po dziesięciu latach ponownie wystąpią w drugiej rundzie mistrzostw Europy

i znów zagrają w węgierskim Debreczynie.

Liga Mistrzów

W środę na parkiet wybiegną również zawodnicy polskich klubów w Lidze Mistrzów - Industria Kielce i Wisła Płock.

Mistrzowie Polski z Płocka odnieśli tydzień temu dopiero drugie, ale cenne zwycięstwo. Dzięki temu awansowali na 6. miejsce w grupie A. Cały czas liczą się w rywalizacji o awans do dalszej fazy rozgrywek.

Z kolei Industria zanotowała czwartą przegraną z rzędu. Niepowodzenie w Aalborgu przesunęło zespół Tałanta Dżuszebaewa w dół tabeli, na 6. miejsce. To ostatnia pozycja premiowana awansem do play off. Liderem grupy B pozostała Barcelona, która doznała pierwszej porażki - 23:28 z SC Magdeburg.

W środę Orlen Wisła Płock zagra na wyjeździe z Eurofarm Pelister, natomiast szczypiornistów Industarii zagrają przed własną publicznością z Kolstad.

©P

Snajper z rozrusznikiem zmienił ligę i dalej strzela

Tomasz Kuczyński
t.kuczynski@dz.com.pl**Daniel Świderski z Rekordu Bielsko-Biała jest jednym z najlepiej punktujących zawodników rankingu „Piłkarskie Orły” 2024.**

„Świder” dał znać o sobie już we wrześniu 2023 roku, kiedy wspólnie z Dawidem Hanzelem z Pniówka Pawłowice zajął 1. miejsce w naszym rankingu w województwie śląskim. Wtedy Daniel Świderski grał jeszcze w III lidze, ale wiosną miał duży udział w awansie Rekordu do Betclia 2. Ligi. Został trzeciroligowym królem strzelców z dorobkiem aż 31 goli. Wygrał „Piłkarskie Orły” w maju (8 bramek) i czerwcu (5 trafień).

W ostatnim meczu poprzedniego sezonu Rekord wygrał 2:1 z Górnikiem Polkowice, a jed-

nego z goli strzelił Świderski, który w barwach Widzewa Łódź też świętował awans z III do II ligi.

- Po meczu z Górnikiem Polkowice zobaczyłem na trybunach znajomą twarz kibica... Widzewa - mówił „Świder” cytowany przez stronę Śląskiego Związku Piłki Nożnej. - Przyjechał specjalnie, żeby tak jak w 2018 roku znowu towarzyszyć mi w wywalczeniu awansu. Przypomniał, że wtedy w ostatnim meczu wygraliśmy 3:2 wyjazdowy mecz z Sokołem Ostróda, a ja strzeliłem dwa gole na wagę naszego mistrzostwa w III lidze. Pogratulował mi też tytułu króla strzelców w tym sezonie i autentycznie cieszył się z naszego obecnego sukcesu. Miał też dla mnie w prezencie pamiątkowy szalik łódzkiego klubu, więc zrewanżowałem się mu koszulką

Rekordu, w której strzeliłem 31 goli w tym sezonie. A następnie podszedłem do narzeczonej, bo Magda też mnie gorąco dopingowała i zrewanżowałem się całusami, podsumowując mój na pewno najlepszy sezon w moim życiu.

Zmiana ligi na wyższą nie miała większego wpływu na skuteczność Świderskiego. W sierpniu zajął 2. miejsce w śląskich „Piłkarskich Orłach”, we wrześniu znowu był najlepszy, a w październiku podzielił się 1. miejscem z Michałem Bednarskim z GKS-u Jastrzębie (oba drugoligowcy mieli po 4 bramki). Świderski jest po rundzie jesiennej liderem strzelców w Betcliu 2. Ligi - ma już 14 goli na koncie. W rankingu „Piłkarskie Orły” w 2024 roku jest samotnym liderem na Śląsku oraz zajmuje 4. miejsce w klasyfikacji ogólnopolskiej (ma 33 bramki

30-letni Daniel Świderski (z piłką) był królem strzelców III ligi, a teraz jest najsukuteczniejszy w Betcliu 2. Ligi

i 40 pkt.). Wyprzedzają go tylko strzelcy Jagiellonii Białystok: Afimico Pululu i Jesus Imaz oraz Angel Rodado z Wisły Kraków. Cała trójka punktowała też za bramki w europejskich pucharach. Świderski w naszym

rankingu jest w tym roku najlepszym Polakiem, choć może go jeszcze wyprzedzić Karol Czubak z pierwszoligowej Arki Gdynia.

30-letni napastnik Rekordu znany jest z tego, że gra z roz-

rusznikiem serca, wszczepionym w 2015 roku.

- Mogę grać w piłkę dlatego, że moje serce nie jest zależne od rozrusznika. Jeżeli ktoś by mnie uderzył i rozrusznik przestałby działać, to serce nadal będzie pracować, ponieważ w 80 procentach radzi sobie bez niego. Rozrusznik wspiera pracę serca na przykład w czasie snu. Mogę więc zawodowo grać w piłkę. Co pół roku przechodzę kompleksowe badania z tym związane - opowiadał Świderski z wywiadzie dla „Dziennika Zachodniego”.

Na koniec przypominamy współczynniki rankingu „Piłkarskie Orły”, przez które mnożymy bramki: dla ekstraklasy/ekstraligi wynosi 2; dla I ligi - 1,75; dla II ligi - 1,5; dla III ligi - 1; dla IV ligi - 0,625; dla Pucharu Polski - 2; dla europejskich pucharów - 2,5. ©P

RANKING

PATRONAT
HONOROWYMinisterstwo
Sportu i TurystykiPARTNER
MERYTORYCZNY

SPORT

www.sportowy24.pl

Arka i Grzegorczyk pożegnali się zwycięstwem

Paweł Stankiewicz
pawel.stankiewicz@polskapress.pl

Arka Gdynia zwycięstwem pożegnała się z kibicami. W przedostatnim meczu Betclii I ligi w tym roku drużyna Żółto-Niebieskich wygrała ze Stalą Rzeszów.

Arka Gdynia	2 (2)
Stal Rzeszów	1 (0)

Bramki: 1:0 Karol Czubak (19), 2:0 Tornike Gaprindaszwilli (23), 2:1 Kamil Kościelny (62)

Arka: Węglarz - Navarro, Hermoso, Marcjanik, Gojny - Kocaba - Gaprindaszwilli (78 Ratajczyk), Sidibe (66 Rzychowski), Vitalucci (89 Borecki), Joao Oliveira (78 Skóra) - Czubak (66 Sobczak)

Stal: Raciniewski - Warczak, Kaczor, Kościelny, Wachowiak - Piotrowski (51 Łysiak) - Łyczko, Thill, Kądziołka (89 Pena), Duljević (89 Prokić) - Bała (69 Karczówka)

Sędziował: Piotr Urban (Warszawa)

Widzów: 4518

Dla Tomasza Grzegorczyka to był pożegnalny mecz w Gdyni w roli pierwszego trenera Arki. W ostatnim tegorocznym spotkaniu Żółto-Niebiescy zagrają

na wyjeździe z ŁKS-em, a potem drużynę obejmie Dawid Szwarga. Po meczu Marcin Gruchała, właściciel Arki, podziękował trenerowi Grzegorczykowi za pracę, którą wykonał dla klubu.

Piłkarze Arki od razu ruszyli do zdecydowanych ataków, żeby zwycięstwem pożegnać się z kibicami w tym roku i utrzymać trzy punkty przewagi nad trzecią Miedzią Legnica, która ma jeszcze zaległe spotkanie do rozegrania. Ofensywna postawa szybko przyniosła efekty, zwłaszcza że defensywa Stali popełniała błędy. W 19 minucie po dośrodkowaniu z rzutu rożnego Dawida Gojnego skutecznym strzałem głową popisał się Karol Czubak, który z trzynastoma golami jest samodzielnym liderem klasyfikacji strzelców w Betclii I lidze. Cztery minuty później Arka zdobyła drugiego gola. Tym razem długim podaniem popisał się Michał Marcjanik, zaspali obrońcy Stali, a Tornike Gaprindaszwilli w czystej sytuacji przełobował Jakuba Raciniewskiego. To pierwszy gol skrzydłowego z Gruzji w barwach żółto-niebieskich. Pierwsza połowa zdecydowanie należała do podopiecznych trenera

SIATKÓWKA

Niespodziewane zwycięstwo Trefla Gdańsk w Częstochowie w meczu PlusLigi.

Siatkarze Trefla Gdańsk zaskoczyli i sprawili miłą niespodziankę swoim kibicom wygrywając wyjazdowe spotkanie z zespołem Steam Hemarpol Norwid Częstochowa 3:2 (25:23, 25:27,

26:24, 19:25, 15:13). Rywale są największym zaskoczeniem tego sezonu w PlusLidze, więc to zwycięstwo drużyny z Gdańska jest tym bardziej cenne. Podopieczni trenera Mariusza Sordyla zaj-

mują 11 miejsce w tabeli. Trefl: Kampa 4, Czerwiński 18, M'Baye 13, Orczyk 22, Mordyl 6, Jarosz 12, Koykka (libero) oraz Nasevich, Droszyński, Sobański 1, Jorna 1. (stan)

PIŁKA NOŻNA

Porażka Gedanii Gdańsk w zaległym meczu.

Gedania Gdańsk przegrała na wyjeździe zaległy mecz trzeciej ligi z rezerwami Lecha Poznań 0:3 i zakończyła rundę na ostatnim miejscu w tabeli. (stan)

FOT. JAKUB STEINBORN

Piłkarze Arki cieszyli się, że wygrali ostatni mecz w tym roku w Gdyni i zwycięstwem pożegnali się ze swoimi kibicami

Grzegorczyka, którzy mieli kolejne sytuacje, aby podwyższyć prowadzenie. Zabrakło jednak skuteczności. Arka zeszła na przerwę mając dwa gole przewagi będąc w tej części spotkania drużyną zdecydowanie lepszą.

Na początku drugiej połowy Czubak miał bardzo dobrą oka-

zję na podwyższenie wyniku, ale przegrał pojedynek sam na sam z Raciniewskim. Zmarowane okazje się zemściły, bo w 62 minucie, po rzucie rożnym, kontaktowego gola dla Stali zdobył Kamil Kościelny. To wprowadziło trochę nerwową atmosferę, ale Arka kontrolowała wydarzenia na boisku i nie

dała sobie odebrać zasłużonego zwycięstwa. Po zakończeniu spotkania kibice cieszyli się z piłkarzami i skandowali na zwisko trenera Grzegorczyka. Arka od 1 lipca 2025 roku będzie miała nowego sponsora technicznego. Podpisana została umowa z włoską firmą Macron.©©

TABELA

1. Bruk-Bet Termalica	18	42	39-13
2. Arka Gdynia	18	37	39-15
3. Miedź Legnica	17	34	34-17
4. Ruch Chorzów	18	31	29-18
5. Wisła Płock	18	30	29-26
6. Wisła Kraków	17	29	32-16
7. Górnik Łęczna	18	29	28-23
8. ŁKS Łódź	18	26	27-19
9. Stal Rzeszów	18	26	31-24
10. Znicz Pruszków	18	25	25-24
11. Polonia Warszawa	18	24	19-21
12. Warta Poznań	18	19	14-27
13. GKS Tychy	18	17	13-21
14. Kotwica Kołobrzeg	18	17	15-29
15. Chrobry Głogów	18	16	15-34
16. Odra Opole	18	15	14-38
17. Stal Stalowa Wola	18	11	14-35
18. Pogoń Siedlce	18	9	17-34

Kevin Blackwell ściągnął kumpla do Gdańska. John Carver zbawcą?

Paweł Stankiewicz
pawel.stankiewicz@polskapress.pl

Kevin Blackwell, dyrektor techniczny Lechii Gdańsk, nie będzie czuć się w Trójmieście samotny. Trenerem zrobił bowiem Johna Carvera, z którym zna się dobrze.

Teraz w Gdańsku będą wdrażać angielską myśl szkoleniową. Carver pracował w znanych klubach, ma bogate znajomości, ale to nie gwarantuje sukcesu. Tym bardziej, że ma w dorobku pięć degradacji.

Latem Lechia awansowała do PKO Ekstraklasy, a Blackwell... doprowadził do zwolnienia niemal całego sztabu szkoleniowego. W to miejsce sprowadził z Anglii chociażby Jordana Warda, który uciekł z Polski, bo klub nie płacił mu w terminie, tak jak i trenerom oraz piłkarzom oraz zrobił Kevin Paxtona szefem działu

przygotowania motoryczno-medycznego godząc się na kuriozalne rozwiązanie, że ten będzie głównie zarządzać zdalnie, a w Gdańsku pojawi się na tydzień raz na miesiąc. Przyglądając się temu dziwacznemu rozwiązaniu łatwiej zrozumieć skąd teraz tak wiele kontuzji w drużynie z Gdańska.

Władze klubu, wbrew obietnicom, „zapomniały” wzmocnić drużynę, która z każdą kolejną ligową miała coraz więcej problemów. Brak zwycięstw dał Blackwellowi argument do zwolnienia Grabowskiego, autora sukcesu i awansu do PKO Ekstraklasy, a na trenera sprowadził swojego rodaka. Zresztą, co ciekawe, Carver w marcu popracuje zdalnie, bo poleci na zgrupowanie reprezentacji Szkocji przed barażami z Grecją o utrzymanie w dywizji A Ligi Narodów. Ma bowiem ważną umowę z federacją szkocką,

FOT. LECHIA GDAŃSK

John Carver ma bogatą przeszłość trenerską, ale też pięć degradacji, a teraz ma uratować Lechię

a Lechii to wcale nie przeszkadza. I mamy kolejne kuriozum. Carver był w takich klubach, jak Newcastle, Leeds, West Bromwich, Omonia Nikozja czy teraz jako drugi trener w reprezentacji Szkocji. Przeważnie pracował jako asystent, a jak już był pierwszym trenerem, to sukcesów nie odnosił. Z Luton zna się z Blackwellem, gdzie był jego asystentem. Carver ma wysokie mniemanie o sobie i jak przegrywał w Anglii mecz za meczem, to na jednej z konferencji prasowych wypalił, że jest najlepszym trenerem w Premier League. Teraz przyjechał do Gdańska i ma być zbawcą Lechii. Nie zna ligi, nie zna drużyny, a Białozieloni w sobotnim spotkaniu ze Śląskiem Wrocław muszą zdobyć trzy punkty. Dwa lata temu Lechia też walczyła o utrzymanie w PKO Ekstraklasie i nowym trenerem został David Badia. Hiszpan

wprawdzie miał mniej czasu, ale też przyjechał w nowe miejsce, którego nie znał. Efekt? Lechia spadła z PKO Ekstraklasy. Warto też wspomnieć czasy Adama Owena, który też łączył pracę trenera Lechii i specjalisty od przygotowania fizycznego w reprezentacji Walii. Nic dziwnego, że nie miał wyników i został zwolniony, a dopiero Piotr Stokowiec uratował Białozielonych przed degradacją. Trudno to sobie wyobrazić, że w przerwie reprezentacyjnej pod koniec marca przyszłego roku, kiedy Lechia będzie przygotowywać się do dwóch decydujących miesięcy o bycie albo nie bycie w elicie, Anglik poleci na mecze reprezentacji Szkocji. To brzmi jak ponury żart. Niestety, jest prawdą, a kibicom Lechii wcale nie jest do śmiechu. Teraz trzeba poczekać jak angielska myśl szkoleniowa Blackwella i Carvera rewolucyjnie wpłynię na grę Lechii. ©©